

OP Yhteenliittymän vakavaraisuusraportti
30.6.2019

Sisällysluettelo

Johdanto	2
1 Omat varat ja vakavaraisuus	2
1.1 Omat varat	2
1.2 Yhteenvedo riskipainotetuista vastuueristä (EU-OV1)	3
1.3 Omien varojen vähimmäisvaatimus	4
1.4 Vakavaraisuuden tunnusluvut	4
2 Luottoriski	5
2.1 Vastuiden laatu vastuuryhmän ja instrumentin mukaan (EU CR1-A)	5
2.2 Vastuiden laatu toimialan tai vastapuolen tyyppin mukaan (EU CR1-B)	6
2.3 Vastuiden laatu maantieteellisen alueen mukaan (EU CR1-C)	6
2.4 Eräänntyneiden vastuiden ikäjakauma (EU CR1-D)	6
2.5 Järjestämättömät ja lainanhoitojoustosaamiset (EU CR1-E)	7
2.6 Muutokset arvonalentumisissa (EU CR2-A)	7
2.7 Muutokset maksukyvyttömiä vastuiden määrissä (EU CR2-B)	7
2.8 Luottoriskin vähentämistekniikat – yhteenvedo (EU CR3)	8
2.9 Standardimenetelmä – luottoriskivastuut ja luottoriskin vähentämisen vaikutukset (EU CR4)	8
2.10 Standardimenetelmä (EU CR5)	9
2.11 IRB-menetelmä – luottoriskivastuut vastuuryhmän ja PD-luokan mukaan (EU CR6)	9
2.12 Oman pääoman ehtoiset sijoitukset (EU CR10, EU CR6)	11
2.13 Vähentämättömät osuudet vakuutusyhtiöissä (EU INS1)	11
2.14 IRB-riskipainotettujen erien siltalaskelma (EU-CR8)	11
3 Vastapuoliriski ja markkinariski	12
3.1 Vastapuoliriskivastuun analyysi menetelmän mukaan (EU CCR1)	12
3.2 Vastuun arvonokaisun (CVA) pääomavaatimukset (EU CCR2)	12
3.3 Standardimenetelmä – vastapuoliriskivastuut sääntelyyn kuuluvan salkun ja riskin mukaan (EU CCR3)	12
3.4 IRB-menetelmä – vastapuoliriskivastuut salkun ja PD-alan mukaan (EU CCR4)	13
3.5 Nettoutuksen ja hallussa olevien vakuuksien vaikutus vastuuarvoihin (EU CCR5-A)	13
3.6 Vastapuoliriskisiin liittyviä vastuita koskevien vakuuksien kokoonpano (EU CCR5-B)	13
3.7 Luottojohdannaisvastuut (EU CCR6)	14
3.8 Vastuut keskusvastapuolille (EU CCR8)	14
3.9 Standardimenetelmän soveltamisalaan kuuluva markkinariski (EU MR1)	14
4 Velkaantuneisuus ja maksuvalmius	14
4.1 Velkaantuneisuus	14
4.2 Maksuvalmiusvaatimuksen julkistamislomake (EU LIQ1)	14
5 Julkistamisvaatimusten täyttäminen	15
5.1 Julkistamisvaatimusten täyttäminen	15
5.2 Julkaisematta jätetyt epäolennaiset erät	18

Johdanto

Tässä raportissa on esitetty Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 (CRR) kahdeksannen osan mukaiset tiedot osuuspankkien yhteenliittymän konsolidointiryhmän vakavaraisuudesta (ns. Pillar III -tiedot) noudattaen Euroopan pankkiviranomaisen ohjeita (EBA/GL/2016/11). Tiedot perustuvat osuuspankkien yhteenliittymän konsolidoituun luottolaitosvakavaraisuuteen, joten vakavaraisuustiedot eivät ole suoraan vertailukelpoisia muihin julkaistuihin OP Ryhmää koskeviin tietoihin. Raportti on tilintarkastamaton.

Osuuspankkien yhteenliittymä muodostuu yhteenliittymän keskusyhteisöstä (OP Osuuskunta), keskusyhteisön jäsenluottolaitoksista ja niiden konsolidointiryhmiin kuuluvista yrityksistä. Vaikka OP Ryhmän vakuutusyhtiöt eivät kuulu osuuspankkien yhteenliittymään, on niihin tehdyillä sijoituksilla merkittävä vaikutus luottolaitosten vakavaraisuussäännösten mukaisesti laskettuun vakavaraisuuteen. Tarkemmat tiedot konsolidointiryhmään kuuluvista yhtiöistä on ilmoitettu tilinpäätöksen 2018 liitteissä 22 ja 47.

OP Ryhmän riskienhallinnan käytänteet ja tavoitteet on julkaistu tilinpäätöksen 2018 liitetiedoissa 2 ja 53. OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmiä koskevat tiedot on esitetty OP Ryhmän hallinnointia käsittelevillä nettisivuilla (op.fi > OP Ryhmä > Tietoa ryhmästä > Hallinnointi) sekä Selvitys OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2018 -raportissa.

Palkitsemisjärjestelmät ja käytänteet on kuvattu tilinpäätöksen 2018 liitteissä 49 ja 50, OP Ryhmän palkitsemista käsittelevillä nettisivuilla (op.fi > OP Ryhmä > Tietoa ryhmästä > Hallinnointi > Palkitseminen) sekä Selvitys OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2018 -raportissa.

OP Ryhmä on saanut IRBA-luvan vaiheittain vuosien 2008–2011 aikana. Sisäisten luottoluokitusten menetelmää (IRBA) on käytetty vähittäis-, luottolaitos- ja yritysvastuisiin sekä oman pääoman ehtoisiin sijoituksiin. Standardimenetelmää (SA) käytetään muihin vastuuryhmiin. OP-Korttiyhtiön vastuisiin käytetään standardimenetelmää. Korttiyhtiön vastuissa on tavoitteena siirtyä IRBA:n käyttöön.

1 Omat varat ja vakavaraisuus

1.1 Omat varat

Milj. €	30.6.2019	31.12.2018
OP Ryhmän oma pääoma	12 310	11 835
Poistetaan vakuutusyhtiöiden vaikutus omasta pääomasta	-124	189
Käyvän arvon rahasto, rahavirran suojaus	-152	-33
Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	12 034	11 991
Aineettomat hyödykkeet	-660	-710
Eläkevastuun ylikate ja arvostusoikaisut	-61	-76
Omista varoista vähennettävät osuuspääomat	-2	-147
Ennakoitu voitonjako	-48	-94
ECL - odotetut tappiot alijäämä	-408	-288
Ydinpääoma (CET1)	10 854	10 677
Pääomalainat, joihin sovelletaan siirtymäsäännöstä	60	80
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	60	80
Ensisijainen pääoma (T1)	10 914	10 757
Debentuurilainat	871	995
Toissijainen pääoma (T2)	871	995
Omat varat yhteensä	11 786	11 752

Taulukossa on esitetty OP Ryhmän omien pääomien johtaminen OP Yhteenliittymän ydinpääomaan. Ydinpääomien määrä kasvoi 177 miljoonaa euroa. Ydinpääomaa kasvattivat pankkitoiminnan tulos ja Tuotto-osuuksien liikkeeseenlaskut. Tuotto-osuuksien määrä ydinpääomissa oli 2 984 miljoonaa euroa (2 898, josta on vähennetty 144 miljoonaa euroa tammikuussa 2019 asiakkaille palautettuja Tuotto-osuuksia). Toissijaisiin pääomiin (T2) luettavien debentuurilainojen määrä laski lainojen siirryttyä alle 5 vuoden maturiteettiin, jolloin ne eivät ole täysimääräisesti luettavissa omiin varoihin.

Pääomalainoihin on sovellettu vanhoja pääomainstrumentteja koskevia siirtymäsäännöksiä.

1.2 Yhteenvedo riskipainotetuista vastuueristä (EU-OV1)

Milj. €	Riskipainotetut erät		Vähimmäis-
	30.6.2019	31.3.2019	pääoma- vaatimukset 30.6.2019
1 Luottoriski (lukuun ottamatta vastapuoliriskiä)	48 090	42 264	3 847
2 josta standardimenetelmä	5 064	4 869	405
3 josta sisäisten luottoluokitusten perusmenetelmä (FIRB)	26 001	25 124	2 080
4 josta sisäisten luottoluokitusten edistynyt menetelmä (AIRB)	10 104	5 552	808
5 josta oman pääoman ehtoiset sijoitukset yksinkertaisen riskipainotetun menetelmän nojalla	484	265	39
5a josta oman pääoman ehtoiset sijoitukset PD-LGD-menetelmä	6 437	6 453	515
6 Vastapuoliriski	742	727	59
7 josta arvostaminen markkinahintaan	547	545	44
12 josta vastuun arvonoikaus	195	182	16
13 Selvitysrisi	0	0	0
14 Arvopaperistamisvastuut muussa rahoitustoiminnassa (ylärajan jälkeen)	41	43	3
15 josta IRB-menetelmä	41	43	3
19 Markkinariski	1 488	1 561	119
20 josta standardimenetelmä	1 488	1 561	119
23 Operatiivinen riski	4 232	4 232	339
25 josta standardimenetelmä	4 232	4 232	339
27 Vähennysrajan alittavat määrät (joihin sovelletaan 250 prosentin riskipainoa)	264	261	21
27a Muut riskit	32	42	
29 Yhteensä	54 889	49 131	4 391
30 EKP:n päätöksen mukaiset riskipainolattiat	773	4 647	62
31 Yhteensä sisältäen riskipainolattiat	55 661	53 778	4 453

Neljännesvuoden aikana kokonaisriski kasvoi 3,5 prosenttia. Vähittäisvastuiden keskimääräiset riskipainot nousivat riskiparametreihin lisätyn varovaisuuden ja EKP:n asettamien riskiparametrikertoimien seurauksena.

EKP:n päätöksen mukaiset riskipainolattiat kohdistuvat vähittäisvastuiden muihin kuin pk-yritysvastuisiin. Näissä keskimääräiselle riskipainolle asetetut lattiat ovat kiinteistövakuudellisille 15,4 prosenttia ja muille kuin kiinteistövakuudellisille 32,7 prosenttia.

1.3 Omien varojen vähimmäisvaatimus

Yritys- ja luottolaitosvastuiden pääomavaateen laskentaan on käytetty sisäisten luottoluokitusten perusmenetelmää (FIRB). FIRB-menetelmässä käytetään sisäisiä luottoluokituksia asiakkaan maksukyvyttömyyden (PD) määrittämiseen, kun taas tappio-osuus (LGD) ja luottovasta-arvokerroin (CCF) ovat viranomaiskaavan määrittelemiä standardiestimaatteja. Vähittäisvastuiden pääomavaateen laskentaan on käytetty sisäisten luottoluokitusten menetelmää (IRBA), jossa käytetään sisäisiä luottoluokituksia asiakkaan maksukyvyttömyyden (PD) määrittämiseen. Myös tappio-osuus (LGD) ja luottovasta-arvokerroin (CF) ovat sisäisesti estimoituja.

Oman pääoman ehtoisten sijoitusten vakavaraisuusvaatimuksen laskennassa voidaan käyttää eri menetelmiä. PD/LGD-menetelmässä sijoitusten riskipainotettu määrä lasketaan käyttämällä sisäiseen luottoluokitukseen perustuva maksukyvyttömyyden todennäköisyyttä (PD) ja viranomaiskaavan määrittelemää tappio-osuutta (LGD). Yksinkertaisessa menetelmässä sijoitusten riskipainotettu määrä saadaan kertomalla kukin sijoitus riskipainolla, joka määräytyy sijoituksen tyyppin perusteella.

Operatiivisten riskien ja markkinariskien vakavaraisuusvaatimuksen laskentaan on käytetty standardimenetelmää.

Milj. €	30.6.2019		31.12.2018	
	Pääoma- vaade*	Riskipaino- tetut saamiset	Pääoma- vaade*	Riskipaino- tetut saamiset
Luotto- ja vastapuoliriski	3 915	48 943	3 328	41 602
Standardimenetelmä	331	4 133	310	3 878
Saamiset valtiolta ja keskuspankeilta	21	264	21	261
Saamiset julkisyhteisöiltä ja julkisoikeudellisilta laitoksilta	3	38	3	33
Saamiset kansainvälisiltä kehityspankeilta	0	0	0	0
Saamiset laitoksilta	1	9	1	7
Saamiset yrityksiltä	221	2 759	203	2 533
Vähittäisaamiset	81	1 014	77	961
Kiinteistövakuudelliset vastuut			2	29
Maksukyvyttömyystilassa olevat vastuut	1	18	2	19
Yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavissa yrityksissä (CIU) oleviin osuuksiin tai osakkeisiin liittyvä saamiset	0	0	0	0
Oman pääoman ehtoiset vastuut	0	3	1	12
Muut erät	2	28	2	24
Sisäisten luottoluokitusten menetelmä (IRB)	3 585	44 809	3 018	37 724
Saamiset laitoksilta	74	923	87	1 083
Saamiset yrityksiltä	2 049	25 618	1 878	23 474
Vähittäisaamiset	808	10 104	422	5 276
Kiinteistövakuudelliset vähittäisaamiset	638	7 975	264	3 302
Muut vähittäisaamiset	170	2 129	158	1 974
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	554	6 921	533	6 659
PD/LGD-menetelmä	515	6 437	516	6 454
Yksinkertainen menetelmä	39	484	16	205
Pääomasijoitukset	19	239	12	152
Pörssilistatut sijoitukset	1	11		
Muut	19	233	4	52
Arvopaperistetut erät	3	41	4	46
Muut luottovelvoitteisiin kuulumattomat omaisuuserät	96	1 203	95	1 188
Selvitys-/toimitusriski	0	0	0	0
Markkinariski (standardimenetelmä)	119	1 488	106	1 319
Positoriski	118	1 477	105	1 309
Hyödykeriski	1	10	1	11
Operatiivinen riski	339	4 232	331	4 136
Vastuun arvonoikeyteen liittyvä riski	16	195	14	175
Muut riskit	3	32		
Kokonaisriski	4 391	54 889	3 779	47 233
EKP:n päätöksen mukaiset riskipainolattiat	62	773	391	4 893
Kokonaisriski sisältäen riskipainolattiat	4 453	55 661	4 170	52 126

* Pääomavaade = Riskipainotetut saamiset x 0,08

1.4 Vakavaraisuuden tunnusluvut

Suhdeluvut, %	30.6.2019	31.12.2018
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	19,5	20,5
Tier 1 -vakavaraisuussuhde	19,6	20,6
Vakavaraisuussuhde	21,2	22,5

Pääomavaatimus, milj. €	30.6.2019	31.12.2018
Omat varat	11 786	11 752
Pääomavaatimus	7 953	7 448
Puskuri pääomavaatimukseen	3 833	4 304

Suhdeluvut ilman siirtymäsäännöksiä, %	30.6.2019	31.12.2018
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	19,5	20,5
Tier 1 -vakavaraisuussuhde	19,5	20,5
Vakavaraisuussuhde	21,1	22,4

OP Ryhmän luottolaitostoiminnan vakavaraisuus on vahva suhteessa lakisääteiseen ja viranomaisen asettamiin vakavaraisuusvaatimukseen. Pääomavaatimus 14,5 prosenttia muodostuu minimivaatimuksesta 8 prosenttia, kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 prosenttia, O-SII-pääomavaatimuksesta 2,0 prosenttia, EKP:n asettamasta pääomavaatimuksesta (P2R) 2,0 prosenttia (vertailuvuonna 1,75) ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksesta.

Suhdeluvun laskuun vaikuttivat luottokannan kasvu ja vähittäisvastuiden riskipainojen nousu.

2 Luottoriski

Luottoriskiosiossa esitetyt luvut eivät sisällä vastapuoliriskin piirissä käsiteltyjä eriä.

2.1 Vastuiden laatu vastuuryhmän ja instrumentin mukaan (EU CR1-A)

30.6.2019, milj. €	a	b	c	e	f	g
	Bruttokirjanpitoarvot					
	Maksu- kyvyttömät vastuut	Maksu- kykyiset vastuut	Saamis- kohtaiset arvonalen- tumis	Luottotappiot	Kauden arvon- alentumiset	Nettoarvot (a+b-c-d)
IRB-menetelmä						
2 Laitokset		7 390	1		0	7 390
3 Yritykset	726	49 612	402	14	-1	49 936
5 Joista: Pk-yritykset	289	18 535	128	7	-4	18 696
6 Vähittäisvastuut	495	56 515	110	7	4	56 900
7 Kiinteistövakuudelliset	384	47 061	53	1	2	47 392
8 Pk-yritykset	29	1 098	3	0	0	1 125
9 Muut kuin pk-yritykset	355	45 962	50	0	2	46 267
11 Muut vähittäisvastuut	111	9 455	57	6	2	9 508
12 Pk-yritykset	28	912	11	2	-2	929
13 Muut kuin pk-yritykset	83	8 543	47	5	4	8 579
14 Oman pääoman ehtoiset vastuut	0	2 498			14	2 498
14a Muut luottovelvoitteisiin kuulumattomat erät	1	1 202	1		0	1 202
15 IRB-menetelmä yhteensä	1 222	117 218	514	21	17	117 926
Standardimenetelmä						
16 Valtiot tai keskuspankit		12 694	0		0	12 693
17 Aluehallinnot tai paikallisviranomaiset		4 450	1		0	4 449
18 Julkisyhteisöt ja julkisoikeudelliset laitokset		327	0		0	327
19 Kansainväliset kehityspankit		285				285
20 Kansainväliset organisaatiot		469				469
21 Laitokset		232	0		0	232
22 Yritykset		3 261	5		-2	3 257
23 Joista: Pk-yritykset		2 220	4		-2	2 216
24 Vähittäisvastuut		3 672	18	1	2	3 654
25 Joista: Pk-yritykset		4	0		0	4
28 Maksukyvyttömyystilassa olevat vastuut	25		9	5	3	16
32 Yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavat yritykset		0				0
33 Oman pääoman ehtoiset vastuut		3	0		0	3
34 Muut vastuut		28				28
35 Standardimenetelmä yhteensä	25	25 422	33	6	3	25 414
36 Yhteensä	1 248	142 640	546	27	21	143 341
37 Joista: Lainat	1 149	93 705	498		6	94 356
38 Joista: Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit		11 673			0	11 673
39 Joista: Taseen ulkopuoliset vastuut	63	26 826			-5	26 889

Luottokannan laatu säilyi edelleen hyvänä. Maksukyvyttömiä vastuiden määrä vastuisiin suhteutettuna oli sama kuin vuodenvaihteessa. Arvonalentumisten (ECL) määrä kasvoi hieman viime vuoteen verrattuna.

Maksukyvyttömiä vastuita ovat rating-luokkiin 11–12 tai F kuuluvat vastuut. Standardimenetelmässä maksukyvyttömiä vastuita ovat yli 90 päivää erääntyneet vastuut.

2.2 Vastuiden laatu toimialan tai vastapuolen tyypin mukaan (EU CR1-B)

30.6.2019, milj. €	a	b	c	e	f	g
	Bruttokirjanpitoarvot Maksu- kyvyttömät vastuut	Maksu- kykyiset vastuut	Saamis- kohtaiset arvonalen- tumis	Luottotappiot	Kauden arvonalentumiset	Nettoarvot (a+b-c-d)
1 Asuntojen vuokraus ja hallinta	70	9 819	26		0	9 863
2 Muiden kiinteistöjen hallinta	56	5 260	23	1	0	5 294
3 Kauppa	49	5 645	21	3	-2	5 672
4 Energia	39	4 448	36		1	4 452
5 Palvelut	105	6 965	43	1	9	7 027
6 Rakentaminen	95	4 667	37	1	7	4 725
7 Muu teollisuus	34	3 055	16	1	-1	3 073
8 Kone- ja laitteollisuus (ml. huolto)	31	2 589	19	1	1	2 601
9 Kuljetus ja varastointi	45	2 176	13	3	-8	2 207
10 Rahoitus- ja vakuustoiminta	5	9 666	9	5	-5	9 662
11 Keskuspankkitalletukset		10 463				10 463
12 Katetut joukkolainat		6 363				6 363
13 Maa-, metsä- ja kalatalous	124	5 390	35	0	-1	5 478
14 Metsäteollisuus	146	1 387	103	0	3	1 429
15 Metalliteollisuus	32	1 135	13	0	-9	1 154
16 Elintarviketeollisuus	17	931	14	0	-2	935
17 Omien kiinteistöjen kauppa	4	782	2		0	783
18 Informaatio ja viestintä	15	1 275	13	0	6	1 277
19 Muut toimialat	6	1 591	5	0	14	1 580
20 Vesi- ja jätehuolto	1	467	1	0	0	467
21 Kaivostoiminta ja louhinta	34	371	23	0	0	382
22 Kemianteollisuus	0	373	0		0	372
23 Kotitalouksien toiminta työnantajana, kotitalouksien eriyttämätön toiminta	2	360	2	0	0	360
24 Julkinen hallinto ja maanpuolustus (ml. pakollinen sosiaalivakuutus)		5 056	1		0	5 055
25 Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta		0	0		0	0
26 Kotitaloudet	338	52 407	92	10	8	52 653
24 Yhteensä	1 248	142 640	546	27	21	143 341

Kiinteistösektorin arvonalentumiset ovat alaiset kattavien vakuuksien takia. Maa-, metsä- ja kalatalous -toimialan maksukyvyttömiä vastuiden määrä suhteessa arvonalentumisiin selittyy tukien maksuaikataulujen aiheuttamilla teknisillä maksukyvyttömyyksillä. Metsäteollisuus ja kaivostoiminta ja louhinta -toimialojen korkea maksukyvyttömiä vastuiden määrä suhteessa vastuisiin johtuu yksittäisistä tapauksista, joissa vastuiden määrä korostuu verrattuna toimialan kokonaisvastuisiin.

2.3 Vastuiden laatu maantieteellisen alueen mukaan (EU CR1-C)

30.6.2019, milj. €	a	b	c	e	f	g
	Bruttokirjanpitoarvot Maksu- kyvyttömät vastuut	Maksu- kykyiset vastuut	Saamis- kohtaiset arvonalen- tumis	Luottotappiot	Kauden arvonalentumiset	Nettoarvot (a+b-c-d)
1 Suomi	1 227	126 516	536	27	21	127 207
2 Muut Pohjoismaat	2	3 342	1	0	0	3 343
3 Baltia	12	3 008	7	0	1	3 013
4 Muut EU-maat	4	7 863	1	0	0	7 866
5 Muu Eurooppa	0	164	0		0	164
6 USA	0	147	1		0	146
7 Aasia	0	344	0	0	0	344
8 Muut maat	2	1 255	1	0	0	1 256
11 Yhteensä	1 248	142 640	546	27	21	143 341

Kokonaisvastausta 89 prosenttia on Suomessa, ja muu jako on esitetty olennaisuuden periaatetta soveltaen. Maksukyvyttömistä vastuista 98 % ja arvonalentumisista 98 % on Suomessa.

2.4 Erääntyneiden vastuiden ikäjakauksen mukaan (EU CR1-D)

30.6.2019, milj. €	a	b	c	d	e	f
	Bruttokirjanpitoarvot ≤ 30 päivää	> 30 päivää ≤ 60 päivää	> 60 päivää ≤ 90 päivää	> 90 päivää ≤ 180 päivää	> 180 päivää ≤ 1 vuosi	> 1 vuosi
1 Lainat	375	100	92	151	141	475
2 Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit						
3 Vastuut yhteensä	375	100	92	151	141	475

Erääntyneiden vastuiden määrä kasvoi hieman alkuvuoden aikana, mutta kokonaismäärä on alhaisella tasolla.

2.5 Järjestämättömät ja lainanhoitojoustosaamiset (EU CR1-E)

30.6.2019, milj. €	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit	Lainat ja ennakko- maksut	Taseen ulkopuoliset vastuut
Terveiden ja järjestämättömien vastuiden bruttokirjanpitoarvo	11 673	94 854	26 889
joista terveet mutta eräänntyneitä > 30 päivää ja ≤ 90 päivää		89	
joista lainanhoitojoustosaamiset		2 568	2
joista järjestämättömiä		1 504	74
joista maksukyvyttömiä		1 283	64
joista arvoltaan alentuneita		1 257	
joista lainanhoitojoustosaamiset		447	
Kertyneet arvon alenemiset ja varaukset ja luottoriskistä johtuvat negatiiviset käyvän arvon oikaisut			
terveistä vastuista	-2	-118	8
joista lainanhoitojoustosaamisia		-8	
järjestämättömistä vastuista		-420	
joista lainanhoitojoustosaamisia		-62	
Saadut vakuudet ja takaukset			
järjestämättömistä vastuista	80	975	21
joista lainanhoitojoustosaamisille		2 441	0

Lainanhoitojoustosaamiset kasvoivat hieman alkuvuoden aikana.

2.6 Muutokset arvonalentumisissa (EU CR2-A)

30.6.2019, milj. €	a Kertyneet saamis- kohtaiset arvon- alentumiset
1 Määrä tilikauden alussa 31.12.2018	545
2 Kauden aikana arvioitujen lainatappioiden vuoksi vähennytyistä määristä johtuvat lisäykset	14
3 Kauden aikana arvioitujen lainatappioiden vuoksi kumotuista määristä johtuvat vähennykset	-1
4 Kertyneitä luottotappioita vastaan tehdyistä määristä johtuvat vähennykset	-5
8 Muut oikaisut	-7
9 Määrä tilikauden lopussa 30.6.2019	546

IFRS9:n mukaiset arvonalentumiset (ECL) on esitetty saamiskohtaisina.

2.7 Muutokset maksukyvyttömiä vastuiden määrissä (EU CR2-B)

30.6.2019, milj. €	a Maksukyvyttömiä vastuiden bruttokirjanpitoarvo
1 Määrä tilikauden alussa 31.12.2018	1 209
2 Lainat ja vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, joista on tullut maksukyvyttömiä tai joiden arvo on alentunut edellisen raportointikauden jälkeen	258
3 Palautettu maksukyvyiseen tilaan	-89
4 Luottotappioiksi kirjatut määrät	-31
5 Muut muutokset	-99
6 Määrä tilikauden lopussa 30.6.2019	1 248

Maksukyvyttömiä vastuiden määrä nousi hieman erityisesti yritysasiakkaissa.

2.8 Luottoriskin vähentämistekniikat – yhteenvedo (EU CR3)

	a	b	c	d	e
	Vakuudet- mat vastuut – kirjanpitoarvo	Suojatut vastuut – kirjanpitoarvo	Vakuudella suojatut vastuut	Takauksilla suojatut vastuut	Luotto- johdannai- silla suojatut vastuut
30.6.2019, milj. €					
1 Lainat yhteensä	35 377	58 980	53 787	5 193	
2 Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit yhteensä	4 812	6 861	6 363	498	
3 Vastuut yhteensä	75 712	67 629	61 613	6 016	
4 joista maksukyvyttömiä	398	452	413	39	

Vähittäisvastuissa sisäisten luokitusten menetelmässä voidaan hyödyntää laajemmin vakuuksia kuin standardimenetelmän vastuille sekä luottolaitos- ja yritys vastuille. Vähittäisvastuiden takaukset ja vakuudet käsitellään osana LGD:tä. Taulukossa samaan vastuuseen voi kohdistua useampi vakuus tai takaus.

Standardimenetelmässä ja sisäisten luokitusten menetelmässä luottolaitos- ja yritys vastuiden osalta hyödynnetään seuraavia vakavaraisuussäännösten määrittelemiä reaali vakuuksia: asuin kiinteistöjä ja asuinhuoneiston hallintaan oikeuttavia osakkeita, talletuksia ja arvopaperiteita (osakkeita). Talletukset ja arvopaperit ovat säännösten tarkoittamia rahoitusvakuuksia, ja näiden käsittelyyn laskennassa on valittavissa vaihtoehtoisia menetelmiä. OP Ryhmässä rahoitusvakuudet em. menetelmissä on käsitelty ns. kattavaa menetelmää ja valvojan määräämiä volatiliiteettikorjauksia käyttäen.

Standardimenetelmässä ja sisäisten luokitusten menetelmässä luottolaitos- ja yritys vastuiden osalta voidaan hyödyntää vain vakavaraisuussäännösten määrittelemiä hyväksytyjä takaajia, kuten Suomen valtion ja muiden valtioiden antamia takauksia sekä kuntien ja pankkien antamia takauksia. Luotto johdannaisia ei laskennassa ole hyödynnetty. Luottoriskissä ei ole sovellettu tase-erien tai taseen ulkopuolisten erien nettoutusta.

Vakuutena olevat Suomessa sijaitsevat asuin kiinteistöt ja asuinhuoneiston hallintaan oikeuttavat osakkeet muodostavat suurimman vakavaraisuudessa hyödynnetyn vakuuslajin. Muiden reaali vakuusien vaikutus luottoriskin vakavaraisuuteen on selvästi vähäisempi. Hyödynnettyjä takauksia ovat antaneet useat eri takaajat. Merkittävin yksittäinen takaaja on Suomen valtio.

2.9 Standardimenetelmä – luottoriskivastuut ja luottoriskin vähentämisen vaikutukset (EU CR4)

Mili. €	Vastuuryhmät	a		b		c		d		e		f	
		Taseeseen sisältyvä määrä	Taseen ulkopuolinen määrä	Taseeseen sisältyvä määrä	Taseen ulkopuolinen määrä	Taseeseen sisältyvä määrä	Taseen ulkopuolinen määrä	Taseeseen sisältyvä määrä	Taseen ulkopuolinen määrä	Riskipainotetut vastuuerät	Riskipaino- määräinen keskimääräinen riskipaino	Riskipainotetut vastuuerät ja keskimääräinen riskipaino	Keski- määräinen riskipaino (%)
	1 Valtiot tai keskuspankit	12 201	492	14 059	165	264	1,9						
	2 Aluehallinnot tai paikallisviranomaiset	3 224	1 226	4 086	351								
	3 Julkisyhteisöt ja julkisoikeudelliset laitokset	220	107	105	51	37	23,5						
	4 Kansainväliset kehitys pankit	285		420	11	0	0,0						
	5 Kansainväliset organisaatiot	469		469									
	6 Laitokset	210	22	16	0	3	17,6						
	7 Yritykset	2 607	654	2 474	301	2 759	99,4						
	8 Vähittäisvastuut	1 371	2 301	1 353	0	1 014	75,0						
	10 Maksukyvyttömyystilassa olevat vastuut	25	0	16	0	18	106,7						
	14 Yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavat yritykset	0		0		0	100,0						
	15 Oman pääoman ehtoiset vastuut	3		3		3	100,0						
	16 Muut erät	28		28		28	99,6						
	17 Yhteensä	20 644	4 803	23 029	880	4 126	17,3						

Standardimenetelmän vastuuden ja riskipainotettujen erien määrä laski hieman vuoden aikana. Valtio vastuut sisältävät laskennalliset verosaamiset, joita ei ole vähennetty omista varoista ja ne käsitellään riskipainolla 250 prosenttia.

2.10 Standardimenetelmä (EU CR5)

Mij. €	Vastuuryhmit	Riskipaino								Yhteensä	Joista luokittelemattomia	
		0 %	20 %	35 %	75 %	100 %	150 %	250 %	Muut			
1	Valtiot tai keskuspankit	14 118								106	14 224	11 303
2	Aluehallinnot tai paikallisviranomaiset	4 437									4 437	3 024
3	Julkisyhteisöt ja julkisoikeudelliset laitokset		149			7					156	17
4	Kansainväliset kehityspankit	431				0					431	145
5	Kansainväliset organisaatiot	469									469	
6	Laitokset	2	14								16	15
7	Yritykset											
8	Vähittäisvastuut				1 350		2 708			68	2 775	2 675
10	Maksukyvyttömyystilassa olevat vastuut					14		2		4	1 353	1 353
14	Yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavat yritykset						0			0	0	0
15	Oman pääoman ehtoiset vastuut						3				3	3
16	Muut erät	0					28				28	28
17	Yhteensä	19 457	163		1 350	2 759	2	106	72	23 909	18 581	

OP Ryhmän vakavaraisuuslaskennassa sovelletaan vastuun riskipainon määrittämiseksi luottoriskin standardimenetelmässä Moody's Investors Service, Fitch Ratings tai Standard & Poor's Financial Services -luottoluokituslaitosten luokituksia saamiin valtioita ja keskuspankeille (ja niihin verrattaviin eriin, yo. taulukon rivit 2–5) sekä yrityksiltä. Ulkoinen luottoluokitus määrää saamisen luottoluokan. Saamisen vakavaraisuusvaatimuksen laskennassa riskipaino määräytyy luottoluokan mukaan. Jos vastapuolelle tai saamiselle on kaksi luottoluokitusta, luottoluokan määrääntymisessä käytetään niistä heikompaa.

Kansainvälisten kehityspankkien saamisen riskipaino voi määräytyä myös muutoin kuin ulkoisen luottoluokituksen perusteella. Mikäli riskipainoon vaikuttaa ulkoinen luottoluokitus, käytetään vakavaraisuuslaskennassa tällöin yllä mainittujen luottoluokituslaitosten luokituksia myös kansainvälisten kehityspankkien saamisen riskipainottamisessa.

Saamisille käytetään vakavaraisuuslaskennassa sen liikkeeseenlaskuohjelman tai -järjestelyn arvopaperikohtaista luottoluokitusta, johon kyseinen saaminen kuuluu. Jos tätä luokitusta ei ole käytettävissä, käytetään liikkeeseenlaskijan yleistä luottoluokitusta, mikäli se on käytettävissä. Standardimenetelmään kuuluviin eriin ei sisälly omista varoista vähennettäviä erä.

2.11 IRB-menetelmä – luottoriskivastuut vastuuryhmän ja PD-luokan mukaan (EU CR6)

Oheissa taulukoissa on esitetty IRB-menetelmän piirissä olevien luottoriskivastuiden PD-luokajakauma, erittely riskiparametreista sekä muita tietoja. Keskimääräisessä PD:ssä ja riskipainossa ei ole huomioitu maksukyvyttömiä eli PD 100. PD:n minimiarvo on 0,03 prosenttia. CCF on luottovasta-arvokerroin. Taseen ulkopuoliset vastuut sisältävät mm. nostamattomat lainat ja käyttämättömät sitoumukset. Vastuiden määrät eivät sisällä vastapuoliriskiä.

PD-luokka	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
	Alkuperäiset taseeseen sisältyvät bruttovastuut	Taseen ulkopuoliset vastuut ennen luottovasta-arvokerrointa	Keski-määräinen CCF	EAD luottoriskin vähentämisteknikoiden ja CCF:n jälkeen	Keski-määräinen PD	Velallisten määrä	Keski-määräinen LGD	Keski-määräinen maturiteetti	Riskipainotetut vastuuerät	Keski-määräinen riskipaino	Odotetut tappiot	Arvon-alentumiset ja arvonnaisut
Vähittäisvastuut												
0,00 - < 0,15	40 508	3 873	52,5 %	38 643	0,1 %	583 660	27,1 %	14,3	1 689	4,4 %	5	
0,15 - < 0,25	4 255	114	53,8 %	4 198	0,2 %	94 182	26,6 %	14,7	583	13,9 %	2	
0,25 - < 0,50	2 553	167	58,1 %	2 480	0,4 %	110 492	30,8 %	10,4	518	20,9 %	3	
0,50 - < 0,75	1 598	75	52,3 %	1 561	0,6 %	63 493	34,6 %	11,6	512	32,8 %	3	
0,75 - < 2,50	4 128	182	61,0 %	4 049	1,3 %	104 665	33,0 %	11,7	1 931	47,7 %	17	
2,50 - < 10,00	2 096	83	64,1 %	2 059	5,0 %	70 814	35,6 %	10,7	1 941	94,3 %	37	
10,00 - < 100,00	1 376	18	73,4 %	1 370	31,4 %	36 116	32,7 %	11,1	2 232	162,9 %	136	
100,00	495	4		491	100,0 %	12 807	31,6 %	17,2	698	142,1 %	120	
Yhteensä	57 010	4 517	53,2 %	54 852	1,2 %	1 076 229	28,3 %	13,7	10 104	17,3 %	325	110

Henkilöasiakkaiden keskimääräiset PD ja LGD nousivat erityisesti EKP:n riskiparametrikertoimien seurauksena, myös malleihin lisätty varovaisuus nosti parametreja.

Vähittäisvastuiden henkilöasiakkaiden maksukykyä arvioitavien luokittelumallien antamien PD-arvojen asettamisessa on käytetty omaa henkilöasiakkaiden maksukyvyttömyysaineistoa ja ulkoista aineistoa. Ulkoisena aineistona on hyödynnetty työttömyysasteita vuodesta 1989 alkaen. Aineistoon liittyvä epävarmuus on huomioitu tilastollisen varovaisuuslisän avulla.

Vähittäisvastuiden yritysasiakkaiden luokittelumallien antamien PD-arvojen asettamisessa on käytetty omaa yritysasiakkaiden maksukyvyttömyysaineistoa sekä ulkoista aineistoa. Ulkoisena aineistona on käytetty konkurssiosuuksia vuodesta 1987 alkaen. Aineistoon liittyvä epävarmuus on huomioitu tilastollisen varovaisuuslisän avulla. Nykyään käytössä olevat yritysasiakkaiden maksukyvyttömyyden todennäköisyydet (PD) otettiin käyttöön ensimmäisellä vuosineljänneksellä 2015.

Vähittäisvastuiden LGD-estimaattien määrittelyssä on käytetty sopimus-, asiakas-, maksukyvyttömyys-, vakuus- ja perintätietoja vuosilta 2008–2014. Maksukyvyttömyyden määrittelyä sovelletaan samoin kuin PD-malleissa. Lisäksi mallissa hyödynnetään tuotetasoisia vakuudettomien palautusten kassavirtatietoja ja toipumistodennäköisyyksiä sekä vakuuksien arvoille lama-ajan arvostusoikaisuja perustuen 1990-luvun alun lamaan. Aineistoon liittyvä epävarmuus on huomioitu varovaisuuslisän avulla.

Vähittäisvastuiden riskipainolaskennassa sovelletaan asuinkiinteistövakuudellisille vastuulle 10 %:n ja liikekiinteistövakuudellisille vastuulle 15 %:n sääntelyn LGD-minimitasoja.

PD-luokka	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
	Alkuperäiset taseeseen sisällyvät bruttovastuut	Taseen ulkopuoliset vastuut ennen luottovastavarkerrointia	Keski-määräinen CCF	EAD luottoriskin vähentämisteknikoiden ja CCF:n jälkeen	Keski-määräinen PD	Velallisten määrä	Keski-määräinen LGD	Keski-määräinen maturiteetti	Riskipainotetut vastuuerät	Keski-määräinen riskipaino	Odotetut tappiot	Arvon-alentumiset ja arvonoikaisut
Vähittäisvastuut - Kiinteistövakaukelliset												
0,00 - < 0,15	34 883	744	54,7 %	34 546	0,0 %	419 448	25,2 %	14,8	1 394	4,0 %	4	
0,15 - < 0,25	3 675	47	53,4 %	3 653	0,2 %	41 767	27,1 %	14,9	527	14,4 %	2	
0,25 - < 0,50	1 608	65	61,4 %	1 583	0,4 %	27 633	23,7 %	12,4	270	17,1 %	1	
0,50 - < 0,75	1 073	16	54,4 %	1 066	0,5 %	14 567	28,0 %	14,4	288	27,0 %	2	
0,75 - < 2,50	3 213	85	62,6 %	3 181	1,2 %	43 330	27,5 %	13,4	1 450	45,6 %	11	
2,50 - < 10,00	1 500	32	66,8 %	1 490	4,7 %	21 187	27,9 %	12,7	1 497	100,5 %	20	
10,00 - < 100,00	1 108	10	72,7 %	1 105	33,3 %	14 315	27,9 %	12,4	1 927	174,4 %	104	
100,00	384	2		382	100,0 %	4 830	21,1 %	16,0	621	162,3 %	39	
välisumma	47 445	1 001	56,2 %	47 007	1,1 %	587 077	25,6 %	14,5	7 975	15,8 %	183	53
Vähittäisvastuut - Muut vastuut												
0,00 - < 0,15	5 625	3 129	51,9 %	4 097	0,1 %	230 268	42,8 %	9,9	295	7,2 %	1	
0,15 - < 0,25	580	67	54,1 %	546	0,2 %	54 668	22,6 %	13,4	56	10,3 %	0	
0,25 - < 0,50	945	102	55,8 %	896	0,4 %	84 755	43,4 %	6,9	247	27,6 %	2	
0,50 - < 0,75	525	59	51,7 %	495	0,7 %	49 711	48,9 %	5,4	224	45,3 %	2	
0,75 - < 2,50	916	97	59,2 %	868	1,4 %	66 838	53,1 %	5,4	480	55,3 %	6	
2,50 - < 10,00	596	52	61,5 %	569	5,7 %	52 747	55,7 %	5,5	444	78,0 %	18	
10,00 - < 100,00	268	8	74,5 %	265	23,6 %	23 801	52,7 %	5,5	305	114,9 %	32	
100,00	111	2		109	100,0 %	8 735	68,8 %	21,4	77	70,8 %	81	
välisumma	9 565	3 516	52,3 %	7 845	1,5 %	571 523	44,6 %	8,7	2 129	26,5 %	142	57
Yhteensä	57 010	4 517	53,2 %	54 852	1,2 %	1 158 600	28,3 %	13,7	10 104	17,3 %	325	110

Kiinteistövakaukellisten vähittäisvastuiden keskimääräiset riskipainot ja riskiparametrit nousivat EKP:n riskiparametrikertoimien seurauksena. Sama asiakas voi kuulua useampaan alavastuuryhmään, joten velallisten määrien summat eroavat taulukoiden välillä.

PD-luokka	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
	Alkuperäiset taseeseen sisällyvät bruttovastuut	Taseen ulkopuoliset vastuut ennen luottovastavarkerrointia	Keski-määräinen CCF	EAD luottoriskin vähentämisteknikoiden ja CCF:n jälkeen	Keski-määräinen PD	Velallisten määrä	Keski-määräinen LGD	Keski-määräinen maturiteetti	Riskipainotetut vastuuerät	Keski-määräinen riskipaino	Odotetut tappiot	Arvon-alentumiset ja arvonoikaisut
Yritysvastuut												
0,00 - < 0,15	11 243	4 608	70,0 %	8 690	0,1 %	575	44,6 %	4,2	2 095	24,1 %	3	
0,15 - < 0,25	4 857	2 153	68,7 %	3 707	0,2 %	613	44,6 %	3,7	1 608	43,4 %	3	
0,25 - < 0,50	10 755	3 249	61,3 %	8 975	0,4 %	9 312	43,6 %	10,2	4 674	52,1 %	15	
0,75 - < 2,50	12 293	4 382	64,1 %	10 048	1,3 %	9 738	43,2 %	8,4	8 648	86,1 %	55	
2,50 - < 10,00	9 503	2 090	60,0 %	5 435	4,5 %	9 174	43,2 %	8,2	6 640	122,2 %	105	
10,00 - < 100,00	961	305	62,1 %	813	22,4 %	1 535	43,3 %	7,2	1 543	189,7 %	79	
100,00	726	59	53,1 %	688	100,0 %	867	44,1 %	16,9			304	
Yhteensä	50 338	16 845	65,0 %	38 357	1,6 %	31 814	43,8 %	7,5	25 208	66,9 %	563	402

Yritysvastuiden keskimääräiset riskipainot kasvoivat hieman viime vuodenvaihteesta.

Yritysvastuiden luokittelumallien antamien PD-arvojen asettamisessa on käytetty omaa yritysasiakkaiden maksukyvyyttömyysaineistoa sekä ulkoista aineistoa. Ulkoisena aineistona on käytetty konkurssiosuuksia vuodesta 1987 alkaen. Aineistoon liittyvä epävarmuus on huomioitu tilastollisen varovaisuuslisän avulla. Nykyään käytössä olevat yritysasiakkaiden maksukyvyyttömyyden todennäköisyydet (PD) otettiin käyttöön ensimmäisellä vuosineljänneksellä 2015.

PD-luokka	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
	Alkuperäiset taseeseen sisällyvät bruttovastuut	Taseen ulkopuoliset vastuut ennen luottovastavarkerrointia	Keski-määräinen CCF	EAD luottoriskin vähentämisteknikoiden ja CCF:n jälkeen	Keski-määräinen PD	Velallisten määrä	Keski-määräinen LGD	Keski-määräinen maturiteetti	Riskipainotetut vastuuerät	Keski-määräinen riskipaino	Odotetut tappiot	Arvon-alentumiset ja arvonoikaisut
Yritysvastuut - Muut vastuut												
0,00 - < 0,15	9 274	3 774	70,1 %	7 230	0,1 %	335	44,6 %	3,9	1 770	24,5 %	2	
0,15 - < 0,25	4 467	2 010	69,8 %	3 403	0,2 %	164	44,7 %	3,3	1 502	44,1 %	3	
0,25 - < 0,50	5 383	2 342	70,4 %	4 197	0,4 %	1 341	44,2 %	5,6	2 578	61,4 %	7	
0,75 - < 2,50	6 619	2 791	65,9 %	5 164	1,3 %	1 679	43,2 %	6,2	5 182	100,4 %	29	
2,50 - < 10,00	4 823	1 271	60,8 %	2 494	4,4 %	1 662	43,6 %	8,3	3 666	147,0 %	48	
10,00 - < 100,00	511	264	64,8 %	386	20,1 %	198	44,1 %	6,0	884	228,9 %	34	
100,00	437	48	54,1 %	407	100,0 %	177	44,4 %	15,5			181	
välisumma	31 514	12 499	68,1 %	23 280	1,2 %	5 556	44,1 %	5,3	15 582	68,1 %	304	274
Yritysvastuut - PK-vastuut												
0,00 - < 0,15	1 968	834	69,3 %	1 461	0,1 %	240	44,9 %	5,5	326	22,4 %	0	
0,15 - < 0,25	390	144	54,1 %	304	0,2 %	449	44,2 %	9,0	106	34,8 %	0	
0,25 - < 0,50	5 372	907	41,4 %	4 778	0,4 %	7 972	43,1 %	14,2	2 096	43,9 %	8	
0,75 - < 2,50	5 675	1 591	61,4 %	4 885	1,2 %	8 066	43,1 %	10,7	3 467	71,0 %	26	
2,50 - < 10,00	4 680	819	59,0 %	2 941	4,5 %	7 513	42,8 %	8,1	2 974	101,1 %	57	
10,00 - < 100,00	450	41	45,7 %	427	24,5 %	1 337	42,6 %	8,2	658	154,2 %	45	
100,00	289	11	48,6 %	281	100,0 %	690	43,7 %	19,0			123	
välisumma	18 824	4 346	56,8 %	15 077	2,2 %	26 267	43,2 %	10,9	9 626	65,1 %	259	128
Yhteensä	50 338	16 845	65,0 %	38 357	1,6 %	31 823	43,8 %	7,5	25 208	66,9 %	563	402

	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
PD-luokka	Alkuperäiset taseeseen sisältyvät bruttovastuut	Taseen ulkopuoliset vastuut ennen luottovastavarkerrointia	Keski-määräinen CCF	EAD luottoriskin vähentämisteknikoiden ja CCF:n jälkeen	Keski-määräinen PD	Velallisten määrä	Keski-määräinen LGD	Keski-määräinen maturiteetti	Riskipainotetut vastuuerät	Keski-määräinen riskipaino	Odotetut tappiot	Arvon-alentumiset ja arvonoikaisut
Luottolaitosvastuut												
0,00 - < 0,15	6 443	470	68,0 %	6 301	0,0 %	161	14,3 %	5,2	498	7,9 %	0	
0,15 - < 0,25	573	94	73,7 %	554	0,2 %	23	16,0 %	3,3	105	19,0 %	0	
0,25 - < 0,50	223	50	55,8 %	201	0,4 %	45	18,6 %	6,2	68	34,1 %	0	
0,50 - < 0,75	71	51	50,3 %	38	0,7 %	53	45,0 %	2,9	40	105,5 %	0	
0,75 - < 2,50	15	10	32,6 %	9	1,5 %	25	45,0 %	13,2	12	137,7 %	0	
2,50 - < 10,00	61	45	41,3 %	35	4,3 %	46	45,0 %	2,6	64	180,6 %	1	
10,00 - < 100,00	4	4	34,8 %	2	11,7 %	13	45,0 %	0,6	5	245,7 %	0	
100,00												
Yhteensä	7 390	724	64,6 %	7 140	0,1 %	366	14,9 %	5,0	792	11,1 %	2	1

Luottolaitosvastuiden keskimääräiset riskipainot laskivat hieman viime vuodenvaihteesta. Luottolaitosvastuista suurin osa on asuinkiinteistövakuudellisia joukkolainoja (covered bond).

Luottolaitosvastuiden luokittelumallin antamien PD-arvojen asettamisessa on käytetty luottolaitosvastuiden pisteytyksiä sekä ulkoisia luottoluokituksia ja niitä vastaavia maksukyvyttömyystietoja. Aineiston epävarmuus on huomioitu korjaamalla PD-arvoja varovaisuusmarginaalilla.

2.12 Oman pääoman ehtoiset sijoitukset (EU CR10, EU CR6)

Oman pääoman ehtoiset yksinkertaisen riskipainotetun menetelmän nojalla

Alaryhmät	Taseeseen sisältyvä määrä	Taseen ulkopuolinen määrä	Riskipaino	Vastuun määrä	Riskipainotetut vastuuerät	Pääoma-vaatimukset
Pääomasijoitus osana riittävästi hajautettua salkkua	120	6	190 %	126	239	19
Pörssilistattu pääomasijoitus	4		290 %	4	11	1
Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset	63		370 %	63	233	19
Yhteensä	187	6		193	484	39

Oman pääoman ehtoisten sijoitusten määrä kasvoi alkuvuoden aikana. Pörssilistatut sijoitukset on arvostettu markkina-arvoon.

PD/LGD-menetelmä

PD-luokka	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
PD-luokka	Alkuperäiset taseeseen sisältyvät bruttovastuut	Taseen ulkopuoliset vastuut ennen luottovastavarkerrointia	Keski-määräinen CCF	EAD luottoriskin vähentämisteknikoiden ja CCF:n jälkeen	Keski-määräinen PD	Velallisten määrä	Keski-määräinen LGD	Keski-määräinen maturiteetti	Riskipainotetut vastuuerät	Keski-määräinen riskipaino	Odotetut tappiot	Arvon-alentumiset ja arvonoikaisut
0,75 - < 2,50	2 306			2 306	1,3	4	90,0	22,5	6 437	279,2	26	

Oman pääoman ehtoisten sijoitusten PD/LGD-menetelmällä on käsitelty konsolidointiryhmän strategiset sijoitukset, joita ovat sijoitukset Ryhmän vakuutusyhtiöissä. Näissä vastuissa EAD on sama kuin bruttovastuut, eikä vastuisiin sisälly taseen ulkopuolisia eriä. PD listaamattomille sijoituksille on 1,25, joka määräytyy sääntelystä. Vastuiden määrissä ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Maturiteetti on esitetty niistä instrumenteista, joilla on eräpäivä.

2.13 Vähentämättömät osuudet vakuutusyrityksissä (EU INS1)

30.6.2019, milj. €

	Arvo
Sellaisten finanssialan yhteisöjen omien varojen instrumenttien omistusosuudet, joissa laitoksilla on huomattavia sijoituksia, joita ei ole vähennetty omista varoista (ennen riskipainotusta)	2 306
Riskipainotetut vastuuerät yhteensä	6 437

Konsolidointiryhmän vakuutusyhtiösijoitukset käsitellään valvojan luvan mukaisesti oman pääoman ehtoisissa sijoituksissa. OP Ryhmä on lokakuussa 2015 saanut EKP:ita luvan käsitellä rahoitus- ja vakuutusryhmittymän sisäiset vakuutusyhtiösijoitukset riskipainotettuina erinä aiemman käytännön mukaisesti.

2.14 IRB-riskipainotettujen erien siltalaskelma (EU-CR8)

Milj. €	a	b
	Riskipainotettujen vastuuerien määrät	Pääoma-vaatimukset
1 Riskipainotetut vastuuerät edellisen raportointikauden lopussa 31.3.2019	30 676	2 454
2 Vastuiden määrä	839	67
3 Vastuiden laatu	231	19
4 Mallipäivitykset	806	64
5 Menetelmät ja periaatteet	3 553	284
9 Riskipainotetut vastuuerät raportointikauden lopussa 30.6.2019	36 104	2 888

Siltalaskelmalla on esitetty viimeisimmän neljännesvuoden aikana tapahtuneet muutokset vähittäisvastuissa, yritys vastuissa ja luottolaitos vastuissa. Vastuiden määrän kasvu kasvatti riskipainotettuja eriä, ja luottokannan laatu hieman heikkeni yritys vastuissa, mikä kasvatti riskipainotettuja eriä. Mallipäivityksissä on esitetty vähittäisvastuiden varovaisuuslisien korotusten vaikutus. Menetelmä ja periaatemuutoksissa on esitetty EKP:n asettamien riskiparametrikertoimien vaikutus.

3 Vastapuoliriski ja markkinariski

3.1 Vastapuoliriskivastuun analyysi menetelmän mukaan (EU CCR1)

Johdannaissopimuksista aiheutuva luottoriski määritellään vastapuoliriskinä, joka perustuu johdannaissopimusten päivittäiseen markkina-arvostukseen.

Asiakasliimiittien koot määritellään johdannaissopimusten pääomien ja arvioitujen voimassaoloaikojen perusteella.

Johdannaissopimuksista muodostuva vastapuoliriski muodostuu saamisista, joita OP Ryhmällä voi olla kaupankäyntivastapuoliaan kohtaan vastapuolten maksukyvyttömyyshetkellä. Vastapuoliriskiä mitataan OP Ryhmässä käyvän arvon menetelmällä, jossa vastuuarvo muodostuu sopimuksen markkina-arvosta sekä arvioidusta potentiaalisesta tulevaisuuden luottoriskistä. Käyvän arvon menetelmän mukaista vastapuoliriskiä käytetään sekä vakavaraisuuden viranomaisvaateessa että taloudellisessa pääomavaateessa.

Yritysvastapuolten vastuurajat vahvistetaan kerran vuodessa, jolloin myös tarkistetaan johdannaismuuttien vakuustilanne.

Pankkivastapuolten johdannaisista aiheutuva luottoriskiä vähennetään vakuuksien avulla, jolloin käytössä on ISDA-yleissopimukseen liitettävä ISDA Credit Support Annex -sopimus (CSA). Vakuusjärjestelmässä vastapuoli toimittaa saatavan vakuudeksi käteistä tai arvopapereita. Vakuuksien täsmätykset vastapuolten välillä tehdään päivittäin. Muiden takauksien ja vakuuksien osalta noudatetaan samaa käytäntöä kuin luottoriskeissä. Vakuuksien riittävyys varmistetaan osana päivittäistä likviditeettinhallintaa stressitestimenetelmän.

Vastapuoliriskistä johtuvaa vakavaraisuusvaatimusta voi syntyä sekä rahoitustoiminnan että kaupankäyntivaraston eristä. Vastapuoliriskistä johtuvaa vakavaraisuusvaatimusta lasketaan muun muassa OTC-johdannaisille sekä takaisinosto- ja myyntisopimuksille.

	b	c	f	g
	Jälleen- hankinta- kustannukset / nykyinen markkina-arvo	Tulevai- suuden potentiaalinen luottoriski	EAD luottoriskin vähentämis- tekniikoiden jälkeen	Riskipaino- tetut vastuuerät
30.6.2019, milj. €				
1 Käyvän arvon menetelmä	1 431	1 337	2 721	547

Vastapuoliriskin vastuiden määrä pysyi vuodenvaihteen tasolla.

3.2 Vastuun arvonoikeyksien (CVA) pääomavaatimukset (EU CCR2)

	a	b
	Vastuuarvo	Riskipaino- tetut vastuuerät
30.6.2019, milj. €		
4 Kaikki standardimenetelmän soveltamisalaan kuuluvat salkut	290	195

Johdannaisten riskipainotetut erät olivat vuodenvaihteen tasolla.

3.3 Standardimenetelmä – vastapuoliriskivastuut sääntelyyn kuuluvan salkun ja riskin mukaan (EU CCR3)

Milj. €	Vastuuryhmät	Riskipaino					Yhteensä	Joista luokittele- mattomia
		0 %	2 %	50 %	100 %	Muut		
1	Valtiot tai keskuspankit	314					314	314
2	Aluehallinnot tai paikallisviranomaiset	415					415	415
3	Julkisyhteisöt ja julkisoikeudelliset laitokset				1		1	1
4	Kansainväliset kehityspankit	341					341	
6	Laitokset		312				312	312
11	Yhteensä	1 071	312		1		1 384	1 043

Keskusvastapuoliselvitetävien vastuiden määrä on esitetty sarakkeessa 2 %. Vastuiden määrät olivat vuodenvaihteen tasolla.

3.4 IRB-menetelmä – vastapuoliriskivastuut salkun ja PD-alan mukaan (EU CCR4)

PD-luokka	a	b	c	d	e	f	g
	EAD luottoriskin vähentämistehtäviiden jälkeen	Keski-määräinen PD	Velallisten määrä	Keski-määräinen LGD	Keski-määräinen maturiteetti	Riski-painotetut vastuuerät	Keski-määräinen riskipaino
Yritysvastuut							
0,00 - < 0,15	423	0,1 %	90	45,0 %	13,8	97	23,0 %
0,15 - < 0,25	142	0,2 %	29	45,0 %	14,9	63	44,5 %
0,25 - < 0,50	92	0,4 %	52	45,0 %	9,5	57	61,9 %
0,75 - < 2,50	153	1,2 %	96	45,0 %	11,9	134	99,0 %
2,50 - < 10,00	24	4,0 %	58	45,0 %	6,0	32	132,6 %
10,00 - < 100,00	12	12,8 %	5	45,0 %	6,0	26	221,6 %
100,00	1	100,0 %	1	45,0 %	9,1	0	0,0 %
Yhteensä	847	0,8 %	331	45,0 %	12,8	409	49,4 %

PD-luokka	a	b	c	d	e	f	g
	EAD luottoriskin vähentämistehtäviiden jälkeen	Keski-määräinen PD	Velallisten määrä	Keski-määräinen LGD	Keski-määräinen maturiteetti	Riski-painotetut vastuuerät	Keski-määräinen riskipaino
Luottolaitosvastuut							
0,00 - < 0,15	360	0,1 %	26	45,0 %	8,7	68	33,0 %
0,15 - < 0,25	17	0,2 %	10	45,0 %	6,6	1	52,3 %
0,25 - < 0,50	112	0,4 %	8	45,0 %	12,7	61	82,8 %
Yhteensä	489	0,1 %	44	45,0 %	9,7	130	46,2 %

Yritys- ja luottolaitosvastuiden keskimääräiset riskipainot nousivat vuodenvaihteesta. Vähittäisvastuista ei ole esitetty tietoja, vähittäisvastuiden vastapuoliriskivastuiden määrä ei ole olennainen.

3.5 Nettoutuksen ja hallussa olevien vakuuksien vaikutus vastuuarvoihin (EU CCR5-A)

30.6.2019, milj. €	a	b	c	d	e
	Positiivinen käypä bruttoarvo	Nettoutusedut	Nettoutettu nykyinen luottoriski	Hallussa olevat vakuudet	Netto-luottoriski
1 Johdannaiset					
	6 002	2 900	3 103	382	2 721

Johdannaisten positiivinen käypä bruttoarvo nousi vuodenvaihteesta erityisesti korkojen noususta johtuen. Myös vakuuksien ja nettovastuiden määrä nousi.

3.6 Vastapuoliriskiin liittyviä vastuita koskevien vakuuksien kokoonpano (EU CCR5-B)

30.6.2019, milj. €	a	b	c	d
	Johdannaisliiketoimissa käytetty vakuus			
	Saadun vakuuden käypä arvo	Asetetun vakuuden käypä arvo		
	Erötetty	Erottamaton	Erötetty	Erottamaton
1 Käteinen			382	0
2 Valtionvelka				193
				602
				311

Keskusvastapuolelle annetut vakuudet ovat erotettuja. Vakuudet muiden vastapuolien kanssa ovat erottamattomia. Suurin osa vakuuksista on käteistä.

3.7 Luottojohdannaisvastuut (EU CCR6)

	a	b	c
	Luottojohdannaisien suojaukset Ostettu suoja	Myyty suoja	Muut luotto- johdan- naiset
30.6.2019, milj. €			
Nimellisarvot			
Indeksiin liittyvät luottoriskinvaihtosopimukset		132	
Muut luottojohdannaiset		81	
Nimellisarvot yhteensä		213	
Käyvät arvot		-2	
Positiivinen käypä arvo (varat)		3	
Negatiivinen käypä arvo (velat)		-5	

Luottojohdannaisien määrä oli samalla tasolla kuin vuodenvaihteessa.

3.8 Vastuut keskusvastapuolille (EU CCR8)

	a	b
	EAD luottoriskin vähentämisen jälkeen	Riskipaino- tetut vastuuerät
30.6.2019, milj. €		
1 Ehdot täyttävään keskusvastapuoleen liittyvät vastuut (yhteensä)	312	6
2 Vastuut ehdot täyttävässä keskusvastapuoleessa (lukuun ottamatta alkuperäistä marginaalia ja maksuja maksukyvyttömyysrahastoon), joista	312	6
3 i) OTC-johdannaiset	312	6
7 Erotettu alkuperäinen marginaali (initial margin)	193	

Keskusvastapuoleen liittyvien vastuiden määrä on noussut hieman alkuvuoden aikana. Alkuperäinen marginaali riippuu position riskitasosta; marginaalin määrä on kasvanut alkuvuoden aikana.

3.9 Standardimenetelmän soveltamisalaa kuuluva markkinariski (EU MR1)

	a	b
	Riskipaino- tetut vastuuerät	Pääomavaa- timukset
30.6.2019, milj. €		
Suorat tuotteet		
1 Korkoriski (yleinen ja erityinen)	1 225	98
4 Hyödykeriski	10	1
Optiot		
6 Delta plus -menetelmä	252	20
9 Yhteensä	1 488	119

Yleisriskin määrä nousi hieman alkuvuoden aikana. Erityisriskin määrä kasvoi hieman position kasvun ja keskimääräisen luottoluokitustason heikentymisen myötä. Delta plus -menetelmän mukaiset riskipainotetut erät laskivat hieman.

4 Velkaantuneisuus ja maksuvalmius

4.1 Velkaantuneisuus

Velkaantuneisuus, milj. €	30.6.2019	31.12.2018
Ensisijainen pääoma (T1)	10 914	10 757
Vastuut yhteensä	128 165	125 510
Vähimmäisomavaraisuusaste, %	8,5	8,6

Velkaantumisasetta kuvaava mittari eli vähimmäisomavaraisuusaste (Leverage Ratio) esitetään Komission delegoidun asetuksen mukaisesti. Säännösluonnosten mukainen minimitaso on kolme prosenttia. Vähimmäisomavaraisuusaste on laskettu katsauskauden lopun luvuilla.

4.2 Maksuvalmiusvaatimuksen julkistamislomake (EU LIQ1)

Konsolidoinnin soveltamisala

Konsolidoitu

milj. €

	Painotettu arvo yhteensä (keskiarvo)			
	30.6.2019	31.3.2019	31.12.2018	30.9.2018
Vuosineljännes, joka päättyy (30. kesäkuu 2019)				
Keskiarvojen laskennassa käytettyjen tietopisteiden määrä: 12				
	OIKAISTU ARVO YHTEENSÄ			
21 MAKSUVALMIUSPUSKURI	19 938	20 295	19 603	19 559
22 KÄTEISEN NETTOULOSVIRTAUKSET	13 233	13 390	13 189	13 445
23 Maksuvalmiusvaatimus (%)	151 %	152 %	149 %	145 %

5 Julkistamisvaatimusten täyttäminen

5.1 Julkistamisvaatimusten täyttäminen

CRR art.	Viittaus
431 Julkistamisvaatimusten soveltamisala	
1 Yleiset julkistamisvaatimukset	Tämä raportti, OP Ryhmän tilinpäätös 2018 sekä www.op.fi:ssa julkaistavat tiedot
2 Toimivaltaisten viranomaisten antamat luvat	Tilinpäätöksen 2018 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet, kohta 10. sekä tämän raportin johdanto ja kohta 1.3
3 Virallinen toimintalinja	OP Ryhmän johdon hyväksymät vakavaraisuustietojen julkistamisperiaatteet
4 Vaadittaessa perusteltava luottoluokitusta koskevat päätökset	Toimitetaan pyydyttäessä
432 Ei-olennaiset tiedot ja liikesalaisuutena tai luottamuksellisuudena pidettävät tiedot	
1-4 Laitokset voivat jättää julkistamatta epäolennaisia, liikesalaisuuksiksi tai luottamuksellisuudella suojattuja tietoja	Kohta 5.2
	Tiedot julkistetaan vuosittain tilinpäätöksen julkaisupäivän yhteydessä. Neljännesvuosittain ja puolivuositain julkistettavat tiedot esitetään osavuositarkastusten yhteydessä. Julkistamisfrekvenssi arvioidaan vakavaraisuustietojen julkistamisperiaatteiden mukaan.
433 Julkistamisen määräajat	
434 Julkistamistavat	www.op.fi
435 Riskienhallintavoitteet ja -käytänteet	
1 a) Riskien hallinnassa sovellettavat strategiat ja prosessit	Tilinpäätöksen 2018 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet (EU OVA, EU CRA, EU CCRA, EU MRA, LIQA)
1 b) Rakenne ja organisaatio	Tilinpäätöksen 2018 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet, kohdat 2. ja 3. (EU OVA, EU CRA, EU CCRA, EU MRA, LIQA)
1 c) Raportointijärjestelmät	Tilinpäätöksen 2018 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet, kohta 2.6 (EU OVA, EU CRA, EU CCRA, EU MRA, LIQA) sekä www.op.fi > OP Ryhmä > Medialle > Raportit > OPn raportit > Vuosi 2018 > Selvitys OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, kohta 8.
1 d) Riskienhallintamenetelmät	Tilinpäätöksen 2018 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet (EU OVA, EU CRA, EU CCRA, EU MRA, LIQA), tämän raportin kohta 2.8 (EU CR3).
1 e) Laitoksen riskienhallintajärjestelyiden riittävyyttä koskeva julistus	Tilinpäätöksen 2018 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet, kohta 16. (EU OVA, EU CRA, EU CCRA, EU MRA, LIQA)
1 f) Riskiprofiili	Tilinpäätöksen 2018 liite 53. OP Ryhmän riskitoleranssit
EPV:n ohjeet maksuvalmiusvaatimukseen liittyvien tietojen julkistamisesta maksuvalmiusriskin hallintaa koskevan julkistamisen täydentämiseksi 435 artiklan mukaisesti (EBA/GL/2017/1)	Kohta 4.2. (LIQ1) ja tilinpäätöksen 2018 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet, erityisesti kohta 12. (LIQA)
	www.op.fi: OP Ryhmä > Tietoa ryhmästä > Hallinnointi sekä www.op.fi > OP Ryhmä > Medialle > Raportit > OPn raportit > Vuosi 2018 > Selvitys OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2018
2 a)-e) Ylimmän hallintoelimen organisointi	
436 Soveltamisala	
a) Laitoksen nimi	Johdanto
b) Tiedot tilinpäätöksen laadinnan ja vakavaraisuusvaatimusten eroista	Johdanto
c) Esteet, jotka haittaavat omien varojen nopeaa siirtoaomayrityksen ja sen tytäryritysten välillä	Ei sovellu.
d) Kokonaisuutena, jolla todelliset omat varat alittavat konsolidoinnin ulkopuolisilta tytäryrityksiltä vaaditun, sekä kyseisen tytäryrityksen tai kyseisten tytäryritysten nimet;	Ei sovellu.
e) Olosuhteet, joissa 7 ja 9 artiklan säännöksiä voidaan soveltaa.	Ei sovellu.
437 Omat varat	
1a) Omien varojen täydellinen täsmäytys tarkastettuun tilinpäätökseen sisältyvään taseeseen	Kohta 1.1
1b) Kuvaus omiin varoihin luettavien instrumenttien keskeisistä ominaisuuksista	Ei esitetä puolivuositain
	Instrumenttien ehdot löytyvät liikkeellelaskijoiden nettisivuilta. Ydinpääomainstrumenttien (CET1) ehdot löytyvät Osuuspankkien säännöistä pankkien omilta sivuilta: op.fi > OP Ryhmä > Tietoa ryhmästä > osuuspankit
	Ensisijaisen lisäpääoman (AT1) ja toissijaisen pääoman (T2) instrumenttien ehdot löytyvät OP Yrityspankin sivuilta: op.fi > OP RYHMÄ > velkasioittajat sekä Helsingin Seudun Osuuspankin sivuilta: op.fi > OP Ryhmä > Tietoa ryhmästä > osuuspankit > OP Helsinki
1c) Omiin varoihin kuuluvien instrumenttien kaikki ehdot	Kohta 1.1.
1d) Sovellettavat suodattimet ja vähennykset	Kohta 1.1.
1e) Kuvaus rajoituksista, joita sovelletaan omien varojen laskennassa	Kohta 1.1.
1f) Vakavaraisuussuhteet, jotka on laskettu käyttämällä muulla kuin asetuksessa säädettyä perustalta määritettyjä omien varojen osatekijöitä, kattava selostus kyseisten vakavaraisuussuhteiden laskentaperustasta.	Ei sovellu.
2) Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 1423/2013 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 mukaisista laitosten omia varoja koskevien julkistamisvaatimusten teknisistä täytäntöönpanostandardeista	Ei esitetä puolivuositain
438 Pääomavaatimukset	
a) Tiivistelmä menetelmistä, joilla arvioidaan sisäisen pääoman riittävyyttä	Tilinpäätöksen 2018 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet, kohdat 2.2 ja 2.4 sekä tilinpäätöksen liite 53. OP Ryhmän riskitoleranssit
b) Viranomaisen pyynnöstä tulokset vakavaraisuuden hallinnan prosessista, ml. lisäpääomavaatimukset	Kohta 1.4.
c) Luottoriskin omien varojen vaatimukset (SA-menetelmä)	Kohdat 1.2 (EU OV1) ja 1.3
c) Luottoriskin omien varojen vaatimukset luottoriskille (IRB-menetelmä)	Kohdat 1.2 (EU OV1) ja 1.3
i) kuhunkin artiklassa 155 mainittuun menetelmään:	Kohdat 1.2 (EU OV1) ja 1.3
ii) Pörssiilastattuihin vastuisiin, riittävän hyvin hajautettuihin salkkuihin sisältyviin pääomasijoituksiin ja muihin vastuisiin	Kohdat 1.2 (EU OV1) ja 1.3
iii) Vastuut, jotka ovat omien varojen vaatimusten osalta valvonnallisen siirtymän (supervisory transition) alaisia.	Ei sovellu.
iv) Vastuut, joihin sovelletaan omien varojen vaatimusten osalta voimassa olevien sääntöjen jatkamista.	Ei sovellu.
e) Laitoksen kaupankäyntivarastoon liittyviä liiketoimintaa koskevat omien varojen vaatimukset	Kohdat 1.2 (EU OV1), 1.3 ja 3.9 (MR1)
f) Operatiivisen riskin omien varojen vaatimukset	Kohdat 1.2 (EU OV1) ja 1.3
Erityiskohteiden rahoitukseen liittyvät vastuut ja oman pääoman ehtoiset vastuut, yksinkertainen menetelmä - riskipainot	Kohta 2.12 (EU CR10)
439 Vastuut, joihin kohdistuu vastapuoliriski	
a) Selvitys menetelmistä sisäisen pääoman kohdentamisessa ja luottolimiittien asettamisessa	Kohta 3.1 (EU CCR1), (EU CCRA) sekä tilinpäätöksen 2018 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet (EU CCRA), kohta 10.5
b) Selvitys menettelytoivoista vakuuksien turvaamisessa ja luottorahastojen perustamisessa	Kohta 3.1 (EU CCR1), (EU CCRA) sekä tilinpäätöksen 2018 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet (EU CCRA), kohta 10.5
c) Selvitys vastuisiin sovellettavista menettelytoivoista, joihin kohdistuu wrong-way-riski	Tilinpäätöksen 2018 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet (EU CCRA), kohta 10.5
d) Selvitys vakuuden määrän vaikutuksesta, joka laitoksen on asetettava luottoluokituksen heiketyssä	Ei esitetä puolivuositain
e) 1) Sopimusten käypä positiivinen bruttoarvo, 2) nettoutuksesta saatava hyöty, 3) nykyhetken nettoutettu luottoriski, 4) hallussa olevat vakuudet ja 5) johdannaisiin liittyvä nettoluottoriski	Kohta 3.5 (EU CCR5-A)
f) Vastuuarvo soveltuvaan menetelmään käyttäen	Kohta 3.4 (EU CCR4)
g) Luottojohdannaissuojan nimellisarvo ja nykyhetken luottoriskin jakautuminen luottoriskin tyypin mukaan	Kohta 3.7. (EU CCR6)
h) Luottojohdannaistransaktioiden nimellisarvot jaoteltuna laitoksen omaan lainasalkkuun liittyvän käytön sekä sen harjoittamaan välitystoimintaan liittyvän käytön mukaan, mukaan luettuna käytettyjen luottojohdannaistuotteiden jakauma, jaoteltuna edelleen kunkin tuoteryhmän sisällä ostetun ja myydyt suojan mukaan.	Kohta 3.7. (EU CCR6)

i) Alfan estimaatti	Ei sovellu.
440 Pääomapuskurit	
1a) Vastasyklisen pääomapuskurin kannalta merkityksellisten luottovastuiden maantieteellinen jakautuminen	Ei esitetä puolivuositain
1b) Laitoskohtaisen vastasyklisen pääomapuskurin määrä	Ei esitetä puolivuositain
441 Maailmanlaajuisen järjestelmällisen merkittävyyden indikaattorit	Ei sovellu
442 Luottoriskioikaisut	
a) Kirjanpidossa käytettävät määritelmät eräntuotuisuudelle ja varojen arvon alentumiselle.	Tilinpäätöksen 2018 liite 1. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja liite 56. Saamiset luottolaitoksilta ja asiakkailta sekä ongelmasaamiset
b) Yleisten ja erityisten luottoriskioikaisujen määrittämisessä käytetyt menetelmät ja tekniikat	Tilinpäätöksen 2018 liite 1. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet
c) Vastuiden kokonaismäärä kirjanpidollisten nettoutusten jälkeen ilman luottoriskin vähentämisen vaikutuksia sekä vastuiden keskimääräinen arvo jakson aikana vastuuryhmittäin	Ei esitetä puolivuositain
d) Vastuiden maantieteellinen jakautuminen	Kohta 2.3 (EU CR1-C)
e) Vastuiden jakautuminen toimialoihin ja vastapuoliin	Kohtat 2.2 (EU CR1-B)
f) Erittely vastuiden jäljellä olevasta maturiteetista vastuuryhmittäin	Erittely olennaiset vastuuryhmittäin.
g) merkittävistä toimialojen ja vastapuolten tyypeistä	Ei esitetä puolivuositain
a. erikseen vastuut, joihin liittyvät maksut ovat eräntyneet, ja vastuut, joiden arvo on alentunut	Kohdat 2.1 (EU CR1-A) ja 2.2 (EU CR1-B)
b. yleiset ja erityiset luottoriskioikaisut	Kohdat 2.1 (EU CR1-A) ja 2.2 (EU CR1-B)
c. yleisten ja erityisten luottoriskioikaisujen vuoksi raportointikauden aikana tehdyt kulkurajaukset	Kohdat 2.1 (EU CR1-A) ja 2.2 (EU CR1-B)
h) Arvoltaan alentuneiden ja eräntyneitä maksuja sisältävien vastuiden määrä jaoteltuna maantieteellisiin alueisiin ml. tarvittaessa maantieteelliseen alueeseen liittyvien yleisten ja erityisten luottoriskioikaisujen arvo	Kohta 2.3 (EU CR1-C)
i) Arvoltaan alentuneisiin vastuihin tehtyjen yleisten ja erityisten luottoriskioikaisujen muutosten täsmäytys erikseen ilmoitettuna. Seuraavat tiedot on ilmoitettava:	Kohta 2.6 (EU CR2-A)
i. kuvaus siitä, minkä tyyppisiä yleisiä ja erityisiä luottoriskioikaisuja on tehty	Kohta 2.6 (EU CR2-A)
ii. määrä tilikauden alussa	Kohta 2.6 (EU CR2-A)
iii. luottoriskioikaisuja vastaan raportointikauden aikana vähennetty määrä	Kohta 2.6 (EU CR2-A)
iv. määrät, jotka on raportointikauden aikana vähennetty tai kumottu vastuiden aiheuttamien arvioitujen tappioiden vuoksi, sekä muut oikaisut mukaan lukien kurssierojen, liiketoimintojen yhdistämisen, tytäryritysten hankkimisen ja myymisen sekä luottoriskioikaisujen välisten siirtojen vuoksi tehdyt oikaisut	Kohta 2.6 (EU CR2-A)
v. määrä tilikauden lopussa	Kohta 2.6 (EU CR2-A)
Suoraan tuloslaskelmaan kirjatut erityiset luottoriskioikaisut ja niiden peruutusten määrät on ilmoitettava erikseen.	Ei sovellu.
443 Kiinnittämätön omaisuus	
EBA/GL/2014/03 Ohjeet varojen sitoutumisasetusta koskevien tietojen julkistamisesta	Ei esitetä puolivuositain
444 Ulkoisten luottoluokituksen käyttö	
a) Valittujen ulkoisten luottoluokituslaitosten ja vientitakuulaitosten nimet	Kohta 2.10 (EU CRD)
b) Vastuuryhmittäin, joihin ulkoisen luottoluokituslaitoksen tai vientitakuulaitoksen luokituksia sovelletaan	Kohta 2.10 (EU CRD)
c) Kuvaus prosessista, jolla liikkeeseenlaskijakohtaisia ja arvopaperikohtaisia luokituksia kohdistetaan omaisuuserille, jotka eivät kuulu kaupankäyntivarastoon	Kohta 2.10 (EU CRD)
d) Kunkin valitun luottoluokituslaitoksen tai vientitakuulaitoksen ulkoisten luottoluokituksen sijoittaminen standardimenetelmän mukaisesti luottoluokituksen ottaen huomioon, että tietoa ei tarvitse ilmoittaa, jos laitos noudattaa EPV:n julkistamaa standardiluokittelua	Ei sovellu.
e) Vastuuarvot ja vastuuarvot sen jälkeen, kun jokaiseen standardimenetelmässä kuvattuun luottoluokkaan on sovellettu luottoriskin vähentämismenetelmää, sekä omista varoista vähennettyjen vastuiden arvo.	Kohdat 2.9 (EU CR4) ja 2.10 (EU CR5)
445 Markkinariskit	Kohdat 1.3 ja 3.9 (EU MR1)
446 Operatiivinen riski	Tilinpäätöksen 2018 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet, kohta 6. ja tämän raportin kohta 1.3
447 Kaupankäyntivarastoon kuulumattomiin osakkeisiin sisältyvät vastuut	
a) vastuiden tavoitteisiin perustuva erittely ml. myyntivoittojen yhteydet ja strategiset syyt sekä kuvaus käytetyistä kirjanpito- ja arvostusmenettelyistä sisältäen arvostukseen vaikuttavat keskeiset oletukset ja käytännöt ja kyseisiin käytäntöihin tehdyt keskeiset muutokset	Tilinpäätöksen 2018 liite 1. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet
b) tasearvo ja käypä arvo sekä (pörssilistausta instrumenteista) vertailu markkinahinnan kanssa, jos se poikkeaa olennaisesti käyvistä arvoista. (Vastuun määrä = markkina-arvo)	Kohta 2.12 (EU CR10)
c) pörssilistattujen vastuiden, riittävän hyvin hajautettuihin salkkuihin sisältyvien pääomasijoitusten sekä muiden vastuiden tyytit, ominaispiirteet ja arvo	Kohta 2.12 (EU CR10)
d) omaisuuserien myynnistä ja realisoinnista jakson aikana kertyneet kumulatiiviset voitot ja tappiot.	Tilinpäätöksen 2018 liite 7. Sijoitustoiminnan nettotuotot
e) Realisoitumattomien voittojen ja tappioiden yhteismäärä ja uudelleenarvostuksesta syntyneiden piilevien voittojen ja tappioiden yhteismäärä sekä kaikki kyseiset määrät, jotka sisältyvät ensisijaisiin tai toissijaisiin omaisuuksiin.	Tilinpäätöksen 2018 liite 35. Oma pääoma ja liite 20. Sijoitusomaisuus
448 Kaupankäyntivarastoon kuulumattomiin positioihin kohdistuva korkoriski	
a) Korkoriskin ominaispiirteet ja keskeiset oletukset (ml. luottojen ennakkaista takaisinmaksua ja eräpäivättömiä talletuksia koskevat oletukset) sekä korkoriskin mittaustehyys	Tilinpäätöksen 2018 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet, kohta 13.1. ja liite 61. Korke- ja markkinariskin herkkyysoanalyysi
b) Vaihtelut tuotoissa, taloudellisessa arvossa tai muussa relevantissa mittayksikössä, jota johto käyttää mitatessaan ylös- tai alaspäin suuntautuvia korkoskohtaisia korkoriskin mittaamisessa sovellettavien menettelyjen mukaisesti, jaoteltuna valuuttoihin.	Tilinpäätöksen 2018 liite 61. Korke- ja markkinariskin herkkyysoanalyysi
449 Arvopaperistamispositiot	
a) Kuvaus laitoksen tavoitteista arvopaperistamistoiminnossa	Ei esitetä puolivuositain
b) Muiden riskien luonne, ml. arvopaperistettuihin eriin liittyvä likviditeettiriski	Ei esitetä puolivuositain
c) Uudelleenarvopaperistamistoimintojen yhteydessä otettujen ja vastuulla olevien riskien tyytit kohde-etuutena olevien arvopaperistamispositioiden etuoikeusluokkien osalta ja kyseisten erien kohde-etuutena olevien erien osalta	Ei esitetä puolivuositain
d) Laitoksen eri tehtävät arvopaperistamisprosessissa	Ei esitetä puolivuositain
e) Tiedot laitoksen kunkin d alakohdassa tarkoitettujen tehtävien laajuudesta	Ei esitetä puolivuositain
f) Kuvaus käytössä olevista prosesseista, joilla seurataan arvopaperistettujen vastuiden luotto- ja markkinariskissä tapahtuvia muutoksia, ml. kohde-etuutena olevien omaisuuserien muuttumisen vaikutukset arvopaperistettuihin vastuisiin, ja kuvaus siitä, miten prosessit eroavat, kun niitä sovelletaan uudelleenarvopaperistettuihin vastuisiin	Ei esitetä puolivuositain
g) Kuvaus laitoksen toimintalinjoista, joiden mukaisesti käytetään suojausta ja takauksen luonteista luottosuojaaja vähentämään hallussa oleviin arvopaperistettuihin ja uudelleenarvopaperistettuihin vastuisiin liittyviä riskejä, ml. tiedot olennaisista suojauksen vastapuolista riskityypeittäin	Ei sovellu.
h) Menetelmät, joita laitos soveltaa laskiessaan riskipainotettujen vastuuerien yhteismäärää arvopaperistamistoiminnossa, ml. arvopaperistettujen vastuiden tyytit, joihin kutakin menetelmää sovelletaan	Ei esitetä puolivuositain
i) Niiden arvopaperistamista varten perustettujen erillisyyhtiöiden tyytit, joita laitos järjestäjän ominaisuudessaan käyttää kolmansiiin liittyvien vastuiden arvopaperistamiseen, mukaan lukien tieto siitä, onko laitoksella, ja jos on, missä muodossa ja missä laajuudessa vastuita kyseisessä erillisyyhtiössä (eriteltyinä erikseen taseeseen sisältyviin omaisuuseriin tai taseen ulkopuolisiin eriin liittyviin vastuisiin) sekä luettelo yhtiöistä, joita laitos hallinnoi tai joiden neuvonantajana se toimii, ja jotka sijoittavat joko arvopaperistamispositioihin, jotka laitos on arvopaperistanut, tai arvopaperistamista varten perustettuihin erillisyyhtiöihin, joiden osalta laitos toimii järjestäjänä.	OP Ryhmä ei toimi järjestäjänä.
j) tiivistelmä laitoksen kirjanpitoikänteistä arvopaperistamistoiminnossa ml.	OP Ryhmä ei toimi järjestäjänä.
i) tieto siitä, käsitelläänkö transaktioita myyntinä vai rahoituksena;	OP Ryhmä ei toimi järjestäjänä.
ii) myyntivoittojen kirjaamistavat;	OP Ryhmä ei toimi järjestäjänä.
iii) arvopaperistamispositioiden arvostuksessa käytetyt menetelmät, keskeiset oletukset, syöttötiedot ja muutokset edelliseen kauteen;	OP Ryhmä ei toimi järjestäjänä.

iv) synteettisen arvopaperistamisen käsittelytavat, jos ne eivät sisälly muihin kirjanpitoikäntäntäisiin;	OP Ryhmä ei toimi järjestäjänä.
v) tieto siitä, kuinka arvopaperistamista odottavat omaisuuskerät arvostetaan, ja merkitäänkö ne laitoksen kaupankäyntivarastoon vai sen ulkopuolisiin eriin;	OP Ryhmä ei toimi järjestäjänä.
vi) käytännöt, joita sovelletaan vastuiden kirjaamiseen taseeseen niiden järjestyksen osalta, jotka voivat edellyttää laitoksen tukevan arvopaperistettuja omaisuuseriä rahallisesti;	OP Ryhmä ei toimi järjestäjänä.
k) arvopaperistamisessa käytettyjen ulkoisten luottolukituslaitosten nimet sekä vastuutyypit, joihin kunkin laitoksen luokituksia sovelletaan;	OP Ryhmä ei toimi arvopaperistajana.
l) tarvittaessa kuvaus kolmannen osan II osaston 5 luvun 3 jaksossa tarkoitettua sisäisen arvioinnin lähestymistavasta (mukaan lukien sisäisen arviointiprosessin rakenne ja sisäisen arvioinnin ja ulkoisten luottolukitusten suhde), sisäisen arvioinnin käytöstä muuhun kuin sisäisen arvioinnin lähestymistavan mukaisten omien varojen vaatimusten laskentaan, sisäisen arviointiprosessin valvontamekanismeista (mukaan lukien riippumattomuudesta ja vastuuvälillisyydestä) ja sisäisen arviointiprosessin tarkastelusta; kuvaus niiden vastuiden tyypeistä, joihin sisäistä arviointiprosessia sovelletaan, ja vastuutyypeittäin kuvaus stressitekijöistä, joita käytetään erillisten takauksen tason määrittelyssä;	Ei sovellu.
m) syyt n–q alakohtaan liittyvien kvantitatiivisten tietojen mahdollisiin merkittäviin muutoksiin edelliseen raportointikauteen verrattuna;	OP Ryhmä ei toimi arvopaperistajana.
n) seuraavat tiedot erikseen kaupankäyntivarastosta ja sen ulkopuolisista eristä vastuutyypeittäin jaoteltuina:	OP Ryhmä ei toimi arvopaperistajana.
i) laitoksen arvopaperistamisen jäljellä olevien vastuiden kokonaisarvo (perinteinen ja synteettinen arvopaperistaminen ja arvopaperistaminen, jossa laitos toimii ainoastaan järjestäjänä, on eriteltävä);	OP Ryhmä ei toimi arvopaperistajana.
ii) taseeseen sisältyvien hallussa olevien tai ostettujen arvopaperistamispositioiden ja taseen ulkopuolisten arvopaperistettujen vastuiden kokonaismäärä;	OP Ryhmä ei toimi arvopaperistajana.
iii) arvopaperistamista odottavien omaisuuserien kokonaismäärä;	OP Ryhmä ei toimi arvopaperistajana.
iv) arvopaperistetuista sopimuksista, joihin sovelletaan ennen aikaista kuolemusta koskevaa käsittelyä, alullepanijan ja sijoittajien osuuksille kohdistettujen nostettuihin määriin liittyvien vastuiden kokonaismäärä; laitoksen kohdistuvien omien varojen vaatimusten kokonaismäärä, joka johtuu alullepanijan osuuksista nostettuihin määriin ja nostamattomiin luottoihin; ja laitoksen kohdistuvien omien varojen vaatimusten kokonaismäärä, joka johtuu sijoittajan osuuksista nostettuihin määriin ja nostamattomiin luottoihin;	OP Ryhmä ei toimi arvopaperistajana.
v) niiden arvopaperistamispositioiden määrä, jotka on vähennetty omista varoista tai joihin sovelletaan 1 250 prosentin riskipainoa;	OP Ryhmä ei toimi arvopaperistajana.
vi) tiivistelmätiedot kuluksen kauden arvopaperistamisesta, mukaan lukien arvopaperistettujen vastuiden yhteismäärä sekä kirjatut myyntivoitot ja –tappiot;	OP Ryhmä ei toimi arvopaperistajana.
o) seuraavat tiedot erikseen kaupankäyntivarastosta ja sen ulkopuolisista eristä:	Ei esitetä puolivuositain
i) hallussa olevien tai ostettujen arvopaperistamispositioiden ja niihin liittyvien omien varojen vaatimusten kokonaisarvo jaoteltuna arvopaperistettuihin ja uudelleenarvopaperistettuihin vastuisiin ja edelleen jaoteltuna tarkoituksenmukaisiin riskipaino- tai omien varojen vaatimuslukkuihin kunkin omien varojen vaatimusten laskennassa sovelletun lähestymistavan osalta;	Ei esitetä puolivuositain
ii) hallussa olevien tai ostettujen uudelleenarvopaperistettujen vastuiden kokonaisarvo jaoteltuna vastuisiin ennen suojausta ja/tai vakuutusta ja sen jälkeen, ja takaajista johtuvat vastuut jaoteltuna takaajien luottolukitusten tai nimen mukaisesti;	Ei esitetä puolivuositain
p) kaupankäyntivaraston ulkopuolisten erien ja laitoksen arvopaperistamisen vastuiden osalta arvopaperistettujen arvoltaan alentuneiden ja eräntyneiden omaisuuserien arvo ja laitoksen kuluksen kauden aikana kirjaamat tappiot, molemmat jaoteltuina vastuutyypeittäin;	Ei esitetä puolivuositain
q) kaupankäyntivaraston osalta laitoksen arvopaperistamisen jäljellä olevien vastuiden, joihin sovelletaan markkinariskiä koskevaa omien varojen vaatimusta (perinteinen ja synteettinen arvopaperistaminen ja vastuutyypit eriteltävä), kokonaisarvo;	Ei sovellu.
r) tarvittaessa tieto siitä, onko laitos tarjonnut 248 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tukea, ja mikä on tämän vaikutus omiin varoihin.	Ei sovellu.
450 Palkitsemisjärjestelmä	
1a) tiedot palkitsemisjärjestelmän määrittelyssä käytetyistä päätöksentekoprosessista	Ei esitetä puolivuositain
1b) tiedot palkitsemisen ja tulosten välisestä suhteesta	Ei esitetä puolivuositain
1c) tärkeimmät tiedot palkitsemisjärjestelmän rakennepiirteistä	Ei esitetä puolivuositain
1d) Palkkioiden kiinteiden ja muuttuvien osien suhde	Ei esitetä puolivuositain
1e) tiedot suorituslupaperusteista, joita sovelletaan osakkeita, optioita tai muuttuvia palkkioita myönnettäessä;	Ei esitetä puolivuositain
1f) Määrittämässä sovellettavat keskeiset parametrit ja perusteet	Ei esitetä puolivuositain
1g) Tiedot palkitsemisesta jaoteltuna liiketoiminta-alueittain;	Ei esitetä puolivuositain
1h) Palkitsemista koskevat tiedot toimivan johdon ja niiden henkilöstön jäsenten osalta	Ei esitetä puolivuositain
1i) niiden henkilöiden lukumäärä, joiden palkitsemiseen käytetään tilikauden aikana 1 milj. euroa tai enemmän	Ei esitetä puolivuositain
1j) viranomaisen pyynnöstä ylimmän hallintoelimen tai toimivan johdon jäsenen palkan ja palkkioiden kokonaismäärä.	Ei esitetä puolivuositain
2) Määrälliset tiedot ylimmän hallintoelimen jäsenten osalta merkittävillä laituksilla.	Ei esitetä puolivuositain
451 Velkaantuneisuus	
a) Vähimmäisomavaraisuusaste ja kuinka soveltanut art. 499 2 ja 3 kohtaa	Kohta 4.1
b) Vastuiden kokonaismäärän jakautuminen ja vastuiden kokonaismäärän täsmäyttäminen tilinpäätöksissä julkaistujen asiaankuuluvien tietojen kanssa	Ei esitetä puolivuositain
c) Taseesta pois kirjattujen haltuun uskottujen erien määrä tarvittaessa	Ei esitetä puolivuositain
d) Ylivelkaantumisriskin hallintaan käytettävien prosessien kuvaus	Ei esitetä puolivuositain
e) Kuvaus tekijöistä, jotka ovat vaikuttaneet vähimmäisomavaraisuusasteeseen	Ei esitetä puolivuositain
452 IRB-menetelmän soveltaminen luottoriskin	
a) Toimivaltaisen viranomaisen lupa menetelmälle tai myönnetty siirtymäaika	Tilinpäätöksen 2018 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet, kohta 10. ja tämän raportin johdanto (EU CRE)
b) Perustelut ja tiedot seuraavista:	Tilinpäätöksen 2018 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet, kohta 10. ja tämän raportin johdanto (EU CRE)
i) Sisäisten luokitusjärjestelmien rakenne sekä sisäisten ja ulkoisten luokitusten suhde	Tilinpäätöksen 2017 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet, kohta 9 ja tämän raportin johdanto (EU CRE)
ii) sisäisten estimaattien käyttö muuhun kuin riskipainotettujen vastuuerien yhteismäärän laskemiseen IRB-menetelmällä	Tilinpäätöksen 2018 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet, kohta 10. (EU CRE)
iii) luottoriskin hallinta- ja tunnistamismenetelmät	Tilinpäätöksen 2018 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet, kohta 10. (EU CRE)
iv) luokitusjärjestelmien valvontamenetelmät ml. kuvaus riippumattomuudesta ja vastuualueista, ja tiedot luokitusjärjestelmien tarkastelusta	Tilinpäätöksen 2018 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet, kohta 10. (EU CRE)
c) kuvaus sisäisestä luokitusprosessista erikseen seuraavien vastuuryhmien osalta	Tilinpäätöksen 2018 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet, kohta 10.
i) valtiot ja keskuspankit;	Tilinpäätöksen 2018 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet, kohta 10.
ii) laitokset;	Tilinpäätöksen 2018 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet, kohta 10.
iii) yritykset (pk-yritykset mukaan lukien), erityiskohteiden rahoitus ja ostetut yritysrahoitukset;	Tilinpäätöksen 2018 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet, kohta 10.
iv) vähittäisvastuut kaikkien alaryhmien osalta, joita 154 artiklan 1–4 kohdan mukaiset korrelaatiot vastaavat (saamiset pk-yrityksiltä, kiinteistövakuudelliset vähittäisaamiset, uudistettavat vähittäisvastuut)	Tilinpäätöksen 2018 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet, kohta 10.
v) osakkeet;	Tilinpäätöksen 2018 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet, kohta 10.

d) tämän asetuksen 147 artiklassa määritettyihin vastuuryhmiin sisältyvien vastuiden vastuuarvot: 1) Saamiset valtiolta ja keskuspankeilta 2) Saamiset laitoksilta 3) Saamiset yrityksiltä 4) Vähittäisaamiset 5) Oman pääoman ehtoiset sijoitukset 6) Arvopaperistamispositiot 7) Muut luottovelvoitteisiin kuulumatonta omaisuuserät, 8) Muut erät.	Kohdat 2.11 ja 2.12 (EU CR6), (EU CR10)
Saamiset valtioilta ja keskuspankeilta, laitoksilta ja yrityksiltä, kun laitokset soveltavat omia LGD- tai CF-estimaattejaan laskettaessa riskipainotettujen vastuuerien yhteismäärää, on ilmoitettava erikseen niiden vastuiden osalta, joihin laitokset eivät sovelle kyseisiä estimaatteja;	Kohdat 2.11 ja 2.12 (EU CR6), (EU CR10)
e) laitosten on ilmoitettava kunkin vastuuryhmän (valtiot ja keskuspankit, laitokset, yritykset, oman pääoman ehtoiset sijoitukset) ja riittävän monen vastapuoliluokan (mukaan lukien maksukyvyttömät) osalta seuraavat tiedot, jotta luottoriski voidaan eriyttää tarkoituksenmukaisesti:	Kohdat 2.11 ja 2.12 (EU CR6), (EU CR10)
i) vastuiden yhteismäärä, mukaan lukien valtioilta ja keskuspankeilta, laitoksilta ja yrityksiltä olevien saamisten osalta myönnettyjen luottojen yhteismäärä ja nostamattomiin lainoihin liittyvät vastuuarvot; ja osakkeista kokonaisarvo;	Kohdat 2.11 ja 2.12 (EU CR6), (EU CR10)
ii) vastuilla painotettu keskimääräinen riskipaino;	Kohdat 2.11 ja 2.12 (EU CR6), (EU CR10)
iii) laitosten, jotka käyttävät riskipainotettujen vastuuerien yhteismäärän laskennassa omia CF-estimaattejaan, on ilmoitettava kunkin vastuuryhmän osalta käyttämättömien sitoumusten arvo sekä vastuilla painotettu keskimääräinen vastuuarvo;	Kohdat 2.11 ja 2.12 (EU CR6), (EU CR10)
f) vähittäisvastuuryhmästä ja kustakin c alakohdan iv alakohdassa esitetystä alaryhmästä joko e alakohdan mukaiset tiedot (tarvittaessa sammitoitain) tai analyysi vastuista (myönnetty luotot ja nostamattomiin lainoihin liittyvät vastuuarvot) suhteesta riittävän moneen EL-luokkaan, jotta luottoriski voidaan eritellä tarkoituksenmukaisesti (tarvittaessa sammitoitain);	Kohdat 2.11 ja 2.12 (EU CR6), (EU CR10)
g) kuhunkin vastuuryhmään edellisen jakson aikana tehdyt erityiset luottoriskioikaisu (vähittäisvastuiden osalta kaikista c alakohdan iv alakohdassa esitetystä alaryhmästä) sekä tieto muutoksista aiempiin käytänteisiin;	Kohta 2.1 (EU CR1-A)
h) tiedot tekijöistä, jotka vaikuttivat tappioihin edellisen jakson aikana (esimerkiksi keskimääräistä suurempi laiminlyötyjen maksujen määrä tai keskimääräistä suuremmat LGD-luvut ja luottovasta-arvokertoimet);	Kohta 2.11 (EU CR6)
i) laitoksen estimaattien vertailu toteutuneisiin lukuihin pidemmällä aikavälillä. Vähintään on annettava tiedot tappioestimaateista verrattuna toteutuneisiin tappioihin kussakin vastuuryhmässä (vähittäisvastuiden osalta kaikista c alakohdan iv alakohdassa esitetystä alaryhmästä) riittävän pitkältä ajanjaksolta, jotta sisäisten luokitusprosessien toimivuutta voidaan arvioida tarkoituksenmukaisesti jokaisen vastuuryhmän osalta (vähittäisvastuiden osalta kaikista c alakohdan iv alakohdassa esitetystä alaryhmästä). Laitoksen on tarvittaessa syvennettävä erittelyä ja tehtävä myös PD-analyysi; omia LGD- ja/tai CF-estimaattejaan käyttävien laitosten on annettava tiedot toteutuneiden LGD-lukujen ja luottovasta-arvokerrointen vertailusta tässä artikkelissa esitetyissä kvantitatiivista riskienarviointia koskeissa tiedoissa annettuihin estimaatteihin;	Ei esitetä puolivuositain
j) kaikkien 147 artiklassa määritettyjen vastuuryhmien ja kunkin, 154 artiklan 1–4 kohdassa tarkoitettujen korrelaatiokaavojen soveltamisalaan kuuluvan alaryhmän osalta:	
i) laitosten, jotka käyttävät omia LGD-estimaattejaan laskettaessa riskipainotettujen vastuuerien yhteismäärää, on ilmoitettava vastuilla painotettu keskimääräinen LGD ja PD prosenttilukuna luottovastuiden kunkin merkityksellisen maantieteellisen sijainnin osalta;	Kohta 5.2
ii) laitosten, jotka eivät käytä omia LGD-estimaattejaan, on ilmoitettava vastuilla painotettu keskimääräinen PD prosenttilukuna luottovastuiden kunkin merkityksellisen maantieteellisen sijainnin osalta.	Kohta 5.2
Edellä olevaa c alakohdassa sovellettaessa kuvaukseen on sisällyttävä vastuuryhmään sisältyvien vastuiden tyypit; PD-luvun (ja tarvittaessa LGD-lukujen ja luottovasta-arvokertoimien) estimoinnissa ja validoinnissa käytetyt määritelmät, menetelmät ja tiedot mukaan lukien kyseisten muuttujien laskennassa käytetyt oletukset; kuvaus olennaisista poikkeamista 178 artiklassa olevasta maksukyvyttömyyden määritelmästä mukaan lukien yleiset segmentit, joihin kyseiset poikkeamat vaikuttavat.	Tilinpäätöksen 2018 liite 2. OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet, kohta 10. ja tämän raportin kohta 2.11 (EU CR6)
453 Luottoriskin vähentämismenetelmien käyttö	
a) Tase-erien ja taseen ulkopuolisten erien nettoutuksessa sovelletut käytännöt ja prosessit	Kohta 2.8 (EU CRC)
b) Vakuuksien arvostuksessa ja hallinnoinnissa sovelletut käytännöt ja prosessit	Kohta 2.8 (EU CRC)
c) Kuvaus laitoksen hankkimien vakuuksien päätyypeistä	Kohta 2.8 (EU CRC)
d) Takaajien ja luottojohdannaisen vastapuolten päätyypit ja niiden luottokelpoisuus	Kohta 2.8 (EU CRC)
e) Tiedot sellaisista markkinariskin tai luottoriskin keskittymistä, jotka syntyvät luottoriskin vähentämistekniikoista	Kohta 2.8 (EU CRC)
f) Laitosten, jotka laskevat riskipainotettujen vastuuerien yhteismäärän standardi- tai IRB-menetelmän mukaisesti, mutta eivät laske vastuuryhmän osalta omia LGD- tai CF-estimaatteja, on ilmoitettava erikseen kunkin vastuuryhmän osalta kokonaisvastuuarvo (tarvittaessa tase-erien ja taseen ulkopuolisten erien nettoutuksen jälkeen), joka on suojattu (vakioarvo leikkausten jälkeen) hyväksytyllä rahoitusvakuudella tai muulla hyväksytyllä vakuudella	Kohta 2.8 (EU CR3)
g) Laitosten, jotka laskevat riskipainotettujen vastuuerien yhteismäärän standardi- tai IRB-menetelmän mukaisesti, on ilmoitettava erikseen kunkin vastuuryhmän osalta kokonaisvastuuarvo, joka on suojattu takauksilla tai luottojohdannaisilla. Oman pääoman ehtoisten sijoitusten vastuuryhmän osalta jokaisen menetelmän (155 art.) mukaan.	Kohta 2.8 (EU CR3)
454 Kehittyneiden mittausmenetelmien käyttö operatiivisen riskin yhteydessä	Ei sovellu.
455 Sisäisten markkinariskimallien käyttö	Ei sovellu.

5.2 Julkaisematta jätetyt epäolennaiset erät

Julkaisuvaatimus

CRR art. 452 j)

EPV:n ohjeiden (EBA/GL/2016/11) mukainen taulukko EU CR6

OP Ryhmän vastuista yli 89 % on Suomessa. Keskimääräistä PD:tä ja LGD:tä ei esitetä maantieteellisen jakauman mukaan.

EPV:n ohjeiden (EBA/GL/2016/11) mukainen taulukko EU CCR4

Vähittäisvastuut – vastuuryhmää ei esitetä jaolla PK-yritykset / ei PK-yritykset, koska PK-yritysten vastuiden EAD:n osuus on alle 4 % vähittäisvastuista.

Komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) N:o 1423/2013 vaaditut tiedot puolivuositain

Vähittäisvastuita ei esitä ko. taulukossa, koska vähittäisvastuiden vastuut alle 500 000 euroa.

EPV:n ohjeiden (EBA/GL/2016/11) mukaisia tyhjiä taulukoita ja ns. nollarivejä ei esitetä.

Ei olennaisia muutosta vuodenvaihteesta